

ГЛОСАРІЙ

З ЦИФРОВІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ
І БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ

SUSTAINABILITY

ЦІЛІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

ЦИФРОВІЗАЦІЯ

SDGs

ACTION

JUNIOR

НЕЙРОННІ МЕРЕЖІ

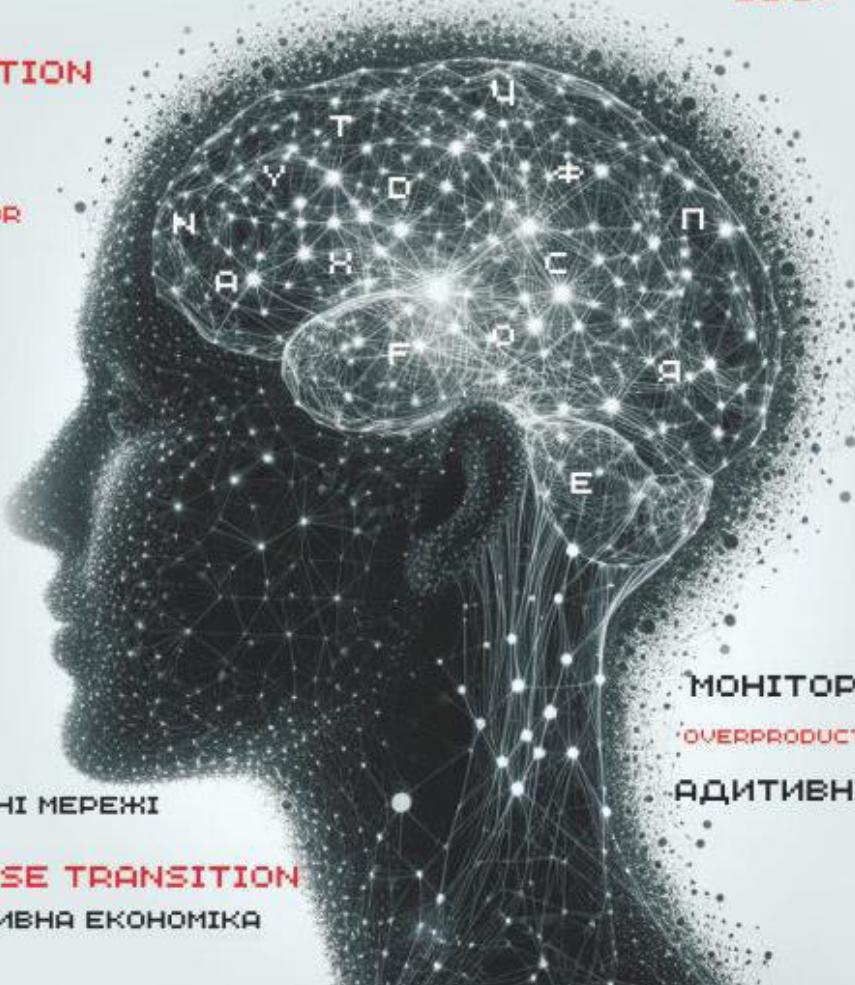
PHASE TRANSITION

КРЕАТИВНА ЕКОНОМІКА

МОНІТОРИНГ

OVERPRODUCTION

АДИТИВНІСТЬ

Глосарій підготовлено в рамках Модулю Жана
Моне з проривних технологій для сестейнового
розвитку в умовах індустрії 4.0 та 5.0: досвід ЄС
(101083435 – DTSDI – ERASMUS-JMO-2022-HEI-
TCH-RSCH) (2022–2025)

GLOSSARY

on digitalization of socio-economic systems and business processes

(On the way to achievement of the sustainable development goals)

A study guide

for students of majors:

051 "Economics", 061 "Journalism", 072 "Finance, banking and insurance",
073 "Management", 075 "Marketing", 076 "Entrepreneurship and trade",
122 "Computer science", 125 "Cyber security and information protection",
281 "Public management and administration" of all forms of education

**According to the scientific editorship
Doctor of Economics, Professor Leonid Melnyk**

ГЛОСАРІЙ

з цифровізації соціально-економічних систем і бізнес-процесів

(На шляху до досягнення цілей сталого розвитку)

Навчальний посібник

для студентів спеціальностей:

- 051 «Економіка», 061 «Журналістика», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»,
073 «Менеджмент», 075 «Маркетинг», 076 «Підприємництво та торгівля»,
122 «Комп'ютерні науки», 125 «Кібербезпека та захист інформації»,
281 «Публічне управління та адміністрування» усіх форм навчання

**За науковою редакцією
д.е.н., професора Леоніда Мельника**

УДК 004:[330.111.66+005.5](058.7)(075.8)

Г 54

Рецензенти:

А. А. Грищенко, академік НАН України, доктор економічних наук, професор, заступник директора з наукової роботи Інституту економіки та прогнозування НАН України, м. Київ;

Л. С. Гринів, доктор економічних наук, професор, завідувачка кафедри економіки України, Львівський національний університет ім. Івана Франка, м. Львів;

В. М. Тарасевич, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри міжнародної економіки і соціально-гуманітарних дисциплін, Український державний університет науки і технологій, член-кореспондент НАН України, м. Дніпро.

*Рекомендовано до видання вченого радою Сумського державного університету
як навчальний посібник (протокол № 10 від 14 березня 2024 року)*

Г 54

Глосарій з цифровізації соціально-економічних систем і бізнес-процесів : навчальний посібник / за науковою редакцією д.е.н., проф. Л. Г. Мельника. Суми : Університетська книга, 2024. 136 с.

ISBN 978-617-521-080-2

Мета посібника – допомогти в розумінні нових понять термінів, що з'являються в основній та науковій літературі й пов'язані з цифровими трансформаціями.

Словник призначений для студентів спеціальностей 051 «Економіка», 061 «Журналістика», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 073 «Менеджмент», 075 «Маркетинг», 076 «Підприємництво та торгівля», 122 «Комп'ютерні науки», 125 «Кібербезпека та захист інформації», 281 «Публічне управління та адміністрування» усіх форм навчання.

УДК 004:[330.111.66+005.5](058.7)(075.8)

ISBN 978-617-521-080-2

© Мельник Л. Г., 2024

© «Видавництво «Університетська книга»,
2024

Зміст

Авторський колектив	6
Вступ.....	7
Український алфавіт.....	10
Англійський алфавіт	11
Глосарій	
А	12
Б.....	18
В	21
Г.....	27
Д	29
Е	34
З.....	38
І.....	39
К	44
Л	51
М	52
Н.....	57
О	59
П.....	62
Р.....	66
С	70
Т	75
У	78
Ф.....	78
Х.....	79
Ц.....	80
Ч	85
Ш.....	85
Ю.....	86
Я	87
Українсько-англійський словник	88
Англійсько-український словник.....	106
Список використаних джерел	124

Авторський колектив

Д.е.н., проф. Л. Г. Мельник (науковий редактор); к.е.н., доц. О. А. Лукаш (технічний редактор); Ю. М. Завдов'єва (технічний редактор); І. С. Коноваленко (технічний редактор); д.е.н., проф. О. О. Веклич; д-р., проф. Л. Генс (Бельгія); д.е.н., проф. О. М. Дериколенко; д.е.н., проф. О. В. Димченко; д.е.н., проф. Л. Л. Калініченко; д.е.н., проф. О. І. Карінцева; д.е.н., проф. С. М. Козьменко; д.е.н., проф. О. Вас. Кубатко; д.е.н., проф. О. В. Люльов; д.е.н., проф. О. П. Павленко; д.е.н., проф. Т. В. Пімоненко; д.м.н., проф. В. Г. Псарьова; д.м.н., проф. В. А. Смеянов; д.е.н., проф. І. М. Сотник; д.е.н., проф. Т. М. Степура; д-р., проф. Т. Тамбовцева (Латвія); д.арх., проф. І. І. Устинова; д.е.н., проф. О. В. Ходаківська; д.е.н., проф. О. Ю. Чигрин; к.е.н., доц. І. М. Бурлакова; к.е.н., доц. В. І. Вороненко; к.е.н., доц. П. В. Гриценко, к.е.н., доц. І. Б. Дегтярьова; к.е.н., доц. Ю. М. Дерев'янко; к.е.н., доц. В. Ю. Дудченко; к.е.н., доц. А. В. Євдокимов; к.е.н., доц. І. І. Коблянська; к.е.н., доц. Є. В. Коваленко; к.е.н., доц. О. Вік. Кубатко; к.е.н., доц. О. М. Маценко; к.т.н., доц. А. І. Рубан; к.е.н., доц. М. О. Харченко; А. В. Голуб; О. М. Збиранник; М. В. Кириленко; Ю. В. Розгон; О. О. Часник.

Вступ

Цифрові трансформації стають реальністю нашого життя, проникаючи в усі сфери діяльності людини. Вони змінюють економічні, соціальні та політичні пріоритети й уклади самого життя. Інформаційні технології забезпечують підприємствам додаткові конкурентні переваги.

У результаті заміщення на цифрові послуги товарів, які раніше надавалися традиційними галузями, цифрова економіка легко витісняє чимало традиційних методів виробництва, змінюючи структуру економічних систем, переорієнтуючи на моделі ведення бізнесу.

Цифровізація стає ключовим драйвером у формуванні сучасної виробничої сфери, визначаючи базові її параметри: технології, дизайн продукту, вихідні ресурси, природні умови, засоби виробництва, параметри простору та часу, комунікації, кадровий потенціал, мотиви праці, рівень синергізму, потенціал управління, інститути та ін. Значною конкурентною перевагою сучасної продукції є її інтеграція до інтернету речей, що дозволяє контролювати окремі етапи відтворювального циклу кіберфізичним системам.

У цифровій економіці закони класичної економіки, яка базувалася на обмежених фізичних ресурсах, перестають діяти. Головним ресурсом цифрової економіки стають дані та інформація, а капіталом – ідеї та знання.

У таких умовах значно інтенсивніше змінюється культура бізнесу, підходи до менеджменту та організації компаній. Такий перехід посилюється міжнародною конкуренцією. Технологічні компанії, які виникли або адаптувалися в умовах цифрової трансформації, швидше переходять на інноваційні бізнес-моделі. Широкий доступ до Інтернету, розвиток соціальних мереж забезпечують вільний

доступу до необхідної інформації. Більшість ринків стали віртуальними, бізнес-моделі почали будуватися на ідеях.

З метою забезпечення цифрової гнучкості підприємствам необхідно впроваджувати інтенсивну цифровізацію виробництва та маркетингу, створюючи цифрові основи бізнесу.

У цифровій економіці на перший план виходить такий параметр бізнесу, як швидкість впровадження інноваційних змін з метою якнайшвидшого завоювання секторів ринку. Це стає можливим завдяки цифровим платформам торгівлі. Сьогодні завдяки цифровій трансформації можна завоювати мільйони користувачів за дуже короткий час. Це стає потужним інструментом підвищення конкурентоспроможності.

В умовах цифрової економіки сучасне підприємство має суттєво інформатизувати власні виробничі процеси. При цьому цифровізація повинна бути виведена на рівень інститутів, що орієнтуються на сучасні промислові революції (Industry 3.0, Industry 4.0 та Society 5.0). Слід зазначити, що цифровізація сприяє досягненню цілей сталого (сестейнового) розвитку.

Необхідно визнати, що цифрова трансформація бізнесу повинна будуватися на конструктивних змінах продукції. Це є джерелом підвищення її доданої вартості. Такі зміни можна здійснити лише за рахунок значного підвищення компетенції персоналу підприємства, перетворивши його на креативний людський капітал, який здатен генерувати ідеї для створення продукції нових поколінь.

Сказане обумовлює актуальність цього видання. Майбутній фахівець має вільно володіти сучасною термінологією українською та англійською мовами.

Інформаційний світ став більш розвиненим та багатим, а термінологія зростає з кожним днем. Глосарій з цифровізації соціально-економічних систем і бізнес-процесів

дає детальне уявлення про перехід традиційної економіки до цифрових систем економічного спрямування. Дуже важливо сьогодні розуміти та буде здатним освоювати понятійну основу цифрового світу. Без цих знань важко уявити можливість активної діяльності вже у недалекому майбутньому.

Даний навчальний посібник включає три методичні матеріали: 1) власне глосарій, який розкриває зміст ключових термінів, де терміни наводяться українською мовою з коротким, але зрозумілим поясненням змісту; 2) українсько-англійський словник; 3) англійсько-український словник.

Посібник має міждисциплінарне значення. Спеціальності, для яких може використовуватися Глосарій, зазначені на титульній сторінці.

Сподіваємося, що Глосарій буде корисним для всіх, хто зацікавлений розвитком та доповненням знань з трансформації цифрової економіки та бізнесу.

Український алфавіт

А а	Б б	В в	Г г	Ґ ґ	Д д
Е е	Є є	Ж ж	З з	И и	І і
Ї ї	Й й	К к	Л л	М м	Н н
О о	П п	Р р	С с	Т т	У у
Ф ф	Х х	Ц ц	Ч ч	Ш ш	Щ щ
Ь я	Ю ю	Я я			

Англійський алфавіт

A a	B b	C c	D d	E e	F f
G g	H h	I i	J j	K k	L l
M m	N n	O o	P p	Q q	R r
S s	T t	U u	V v	W w	X x
Y y	Z z				

Глосарій

Абандон (abandon) – відмова страхувальника від прав на застраховане майно на користь страховика з метою отримання страхового відшкодування у розмірі страхової суми, на яку укладено договір страхування.

Абекор (abecor) – міжнародне банківське об'єднання з 10 учасників – найбільших банків Європи, створене для міжбанківського обміну інформацією і здійснюючим науковим дослідженнями в області економіки, фінансів, банківської справи.

Авераж (average) – стратегія гри на біржі, що полягає в послідовно повторюваній через визначені проміжки часу покупці-продажі акцій визначеного випуску в міру зміни їхнього курсу.

Авіста (promissory note) – напис на векселі чи іншому документі, який свідчить, що оплата цього документа повинна здійснюватись за його пред'явленням.

Автаркія (autarchy) – політика економічного, культурного, соціального відокремлення від світового рику, міжнародних зв'язків.

Автоматизація бізнес-процесів (business process automation) – використання технологій для автоматизації ручних завдань та процесів.

Автоматизована система управління (automated control system) – інформаційна система, призначена для автоматизованого здійснення управлінських процесів.

Автоматизоване реферування (automated referencing) – виявлення в тексті первинного документа фрагментів, що містять заздалегідь заявлені змістові аспекти. Найвищого розвитку формалізація методів реферування на-

була з автоматизацією цього виду аналітико-синтетичної обробки документів.

Автоматика (automatics) – галузь науки про принципи й способи побудови автоматичних систем та засобів автоматики, методи аналізу та синтезу цих систем і пристрій, які працюють без участі людини, але під її наглядом.

Автоматичні стабілізатори (automatic stabilizers) – економічні інструменти, за допомогою яких можна згладжувати, зм'якшувати вплив кон'юнктурних змін, коливань попиту.

Авторизація (authorization) – механізм безпеки, який використовується для визначення рівнів доступу користувача або клієнта до системних ресурсів, включно комп'ютерні програми, файли, служби, дані та функційні програми.

Агіл (аджайл) (agile) – методологія управління проектами, яка базується на гнучкості та адаптивності. Сьогодні словом аджайл називають гнучкий підхід до розробки програмного забезпечення. Характерні риси цього підходу: досягнення результату крок за кроком (увесь процес роботи розділений на ітерації – цикли, які тривають декілька тижнів), командна робота, постійне тестування та оцінювання продукту.

Адвокат бренду (brand advocate) – клієнт, який регулярно користується послугами бренду, радить його друзям та активно підтримує у соціальних мережах. Це ваш найвідданіший споживач.

Адитивність (additivity) – здатність системи змінювати свої властивості за рахунок додавання (adding) до неї певних компонентів.

Адитивна економіка (additive economy) – система сфер господарської діяльності (включаючи виробництво та споживання продукції), а також сукупність суспільних відносин (щодо виробництва, розподілу, обміну та споживання), в основі яких лежать процеси адитивного виробництва.

Адитивна технологія (additive technology) – сукупність методів та інструментів, на основі яких виробництво продуктів відбувається через вилучення з природи та послідовне додавання (adding) до предмета праці лише корисної частини природних субстанцій (енергії та матеріалів) з мінімумом утворення відходів.

Адитивне виробництво (additive manufacturing) – 1) процес створення об'єктів шляхом послідовного додавання шар за шаром необхідних субстанцій на основі комп'ютерних 3D-моделей; це революційний спосіб виготовлення різних об'єктів без необхідності застосування традиційних методів виробництва; 2) система взаємозв'язаних процесів послідовного перетворення природних субстанцій в готову продукцію, в центрі яких є адитивна технологія.

Адресний платіж (address payment) – переказ коштів, яке здійснюється держателем картки з відповідного рахунку на визначений рахунок отримувача коштів.

Аерокосмічний моніторинг (aerospace monitoring) – організовані систематичні спостереження з авіаційних та космічних носіїв за станом об'єктів, явищ, процесів з метою їх оцінки, контролю або прогнозу.

Активи (assets) – власність фізичних та юридичних осіб у вигляді рухомого й нерухомого майна, землі, лісових угідь, запасів корисних копалин, інших цінностей, що мають грошову вартість і використовуються їх власниками

для виплати своїх зобов'язань іншим фізичним чи юридичним особам.

Акцепт (acceptance) – згода однієї сторони страхових відносин (страхувальника або страховика) з пропозиціями іншої сторони про укладення договору страхування або перестрахування на умовах, що відповідають цим пропозиціям.

Акція (action) – цінний папір без визначеного часу обігу, що засвідчує участь його власника у статутному капіталі акціонерного товариства, дає власникові право на одержання частини прибутку у вигляді дивіденду, а також на участь у розподілі майна в разі ліквідації товариства.

Алготрейдинг (algotrading) – біржова торгівля, на основі автоматизації торгівельного процесу за допомогою програмних алгоритмів і різних апаратних рішень.

Аналіз SWOT (analysis SWOT) – метод стратегічного аналізу, який дає змогу визначити сильні і слабкі сторони підприємства, а також його можливості та загрози.

Аналіз маркетингової інформації (analysis of marketing information) – систематизований облік і опрацювання отриманої інформації з метою побудови банку моделей, які дають змогу відповісти на поточні питання стосовно ситуацій, що виникають у процесі діяльності.

Аналіз перспектив бізнесу (analysis of business prospects) – оцінка для нового продукту прогнозованих величин обсягів продажу, витрат і прибутку на предмет їх відповідності меті організації.

Аналітика даних страхування комерційного майна (analytics of commercial property insurance data) – підготовчий етап страхування, який передбачає використання технологій для збору й аналізу великих обсягів да-

них, у тому числі даних третіх сторін, з метою покращення результатів для компаній зі страхування майна.

Аналітика утиліт (utility analytics) – аналітика комунальних послуг, яка складається з програмного забезпечення та служб, які використовують практичну цінність ресурсів великих даних, зібраних більшістю комунальних компаній.

Аналітична розвідка (analytical intelligence) – отримання інформації з даних за допомогою дієвих інсайтів, отриманих завдяки аналізу ресурсів та візуалізації даних.

Андеррайтер (underwriter) – гарант, компанія або інша юридична особа, яка здійснює управління процесом розміщення цінних паперів та їхнього розподілу на ринку цінних паперів.

Антивірусна програма (antivirus program) – програма для виявлення комп’ютерних вірусів, а також небажаних програм взагалі і відновлення заражених такими програмами файлів, а також для профілактики – запобігання зараження файлів або операційної системи шкідливим кодом.

Антикрихкість (antifragility) – концепція проектування технічних та соціально-економічних систем, яка дає змогу при виникненні негативних обставин системі не тільки зберегти функціональну активність, але й збільшити показники її потенціалу. Це пояснюється тим, що несприятливі умови змушують систему задіяти механізми зворотного зв’язку для її удосконалення.

Апаратне забезпечення (hardware) – електронні і механічні частини обчислювального пристрою, що входять до складу системи чи мережі.

Апертура (aperture) – оптимальний момент для доведення рекламного повідомлення щодо продукту чи послуги до потенційного споживача.

Апробація (testing) – попередня, передексплуатаційна перевірка в ді технічних, наукових, фінансово-експлуатаційних проектів та оцінка ефективності їх практичної реалізації.

Арбітраж (arbitration) – форма альтернативного вирішення спорів поза межами державної судової системи.

Аутентифікація (authentication) – перевірка особи людини для отримання доступу до даних або додатка. Доступ до певних дій або сторінок можна обмежити за допомогою встановлення рівнів користувачів.

Аутсорсинг бізнес-процесів (outsourcing of business processes) – передача відповідальності за певний робочий процес або процес підприємства постачальнику бізнес-послуг. Постачальник керує людьми, технологіями та активами, залученими до процесу, і відповідає за досягнення бізнес-результатів.

Аутсорсингова компанія (outsourcing company) – тип компанії, за якої наймають фахівців для виконання завдань або надання послуг іншої компанії.

Аутстаффінг (outstaffing) – послуга, що полягає в найманні співробітника, який буде працювати на компанію-замовника, але при цьому не буде офіційно числитися в її штаті.

Аутстаффінгова модель (outstaffing model) – модель віддаленого найму, за якої виділену групу технічних фахівців передають сторонньому підряднику для основного клієнта або роботи над ІТ-проектом.

Афіліати (affiliate) – сайти, що належать одному власнику, мають схожий контент та ідентичними з точки зору пошукових систем.

Багатогалузевий комплекс (multi-industry complex) – сукупність близьких за профілем діяльності технологічно пов’язаних галузей, що утворюють єдиний комплекс.

Байт (byte) – одиниця вимірювання обсягу цифрової інформації, яка зазвичай містить 8 бітів і представлена двійковим числом.

Баланс робочого часу (balance of working time) – фактично відпрацьований час середньосписковим працівником підприємства за зміну, добу, місяць, рік.

Балансова модель (balance model) – інструмент для складання міжгалузевого балансу, що використовується в аналізі й плануванні виробництва, а також розподілі продукції на різних рівнях управління – від окремого підприємства до національної економіки.

Банер (banner) – графічний блок рекламиного характеру. Він може містити текст, відео, статичні та анімовані зображення. Клік по банеру веде на рекламиований сайт і монетизується.

Банерна сліпота (banner blindness) – здатність людини свідомо чи несвідомо ігнорувати рекламні блоки на сторінці та їх вміст.

Бартер (barter) – обмін продуктів та послуг на інші продукти й послуги без використання проміжних засобів обміну, грошей відповідно до встановлених правил обміну або за допомогою торгів.

Бекап (backup) – копія комп’ютерних даних, яка взята та зберігається в іншому місці і з якої у випадку втрати даних можна відновити оригінал.

Беклінк (backlink) – посилання зворотного типу на вихідні веб-ресурси, які розміщаються на сторонніх майданчиках.

Бенефіціар (beneficiary) – особа, що отримує прибуток від своєї власності, яку передано в довірче користування іншій особі, юридичній чи фізичній (оренда, виконання).

Бенч (bench) – співробітник аутсорс-компанії, який не залучений у комерційному проекті, але отримує зарплату в повному обсязі та зберігає соціальний пакет.

Бенчмарк (benchmark) – показник, що використовується для оцінки стану ринку або його сегментів. Найчастіше в ролі бенчмарків виступають фондові індекси.

Бізнес-аналітик (business analyst) – фахівець, який відповідає за збір, аналіз та інтерпретацію складних наборів даних, щоб допомогти компаніям ухвалювати обґрунтовані рішення для ведення бізнесу.

Бізнес-інжиніринг (business engineering) – розробка та реалізація бізнес-рішень, від бізнес-моделі до бізнес-процесів. Враховуючи організаційну структуру, інформаційні системи та інформаційні технології.

Бізнес-модель (business model) – концептуальний опис (логічне й наглядне відображення) процесу функціонування компанії й отримання її економічної та інших вигід.

Бізнес-план (business plan) – письмовий документ, в якому описуються цілі, стратегії та тактика бізнесу. У ньому вказується, як підприємець досягатиме своєї мети, і докладно розповідається, що для цього потрібно.

Бізнес-статистика (business statistics) – практика застосування статистичних підходів до аналізу та інтерпретації даних, отриманих організаціями.

-Б-

Білінг (billing) – автоматизована система обліку наданих послуг, їх тарифікації і виставляння рахунків для оплати. У сфері телекомунікацій білінг офіційно іменується «Автоматизована Система Розрахунків».

Біоінформатика (bioinformatics) – міждисциплінарна галузь, яка поєднує принципи біології, інформатики, математики та статистики для збору, аналізу, інтерпретації та керування біологічними даними.

Біометрична ідентифікація (biometric identification) – розпізнавання особи за допомогою аналізу анатомічних ознак та поведінки. При цьому використовуються ознаки, які суттєво не змінюються протягом життя: відбитки пальців, форма обличчя, райдужка та сітківка ока.

Біткоїн (bitcoin) – нове покоління децентралізованої цифрової валюти, створеної і діючої в мережі інтернет. Ніким не контролювана, емісія валюти відбувається за допомогою роботи мільйонів комп’ютерів по всьому світу, використовуючи програму для обчислення математичних алгоритмів.

Біфуркація (bifurcation) – якісна перебудова системи при малій зміні її параметрів. При біфуркаційних трансформаціях відбувається поділ, розгалуження системи (динамічного об’єкту) на кілька окремих структур, потоків, напрямів.

Блакитні фішки (blue chips) – найбільш ліквідні акції великих і надійних компаній зі стабільними показниками прибутковості.

Блокчейн (blockchain) – технологія розподіленого реєстру, яка забезпечує безпеку та безперервність зберігання даних.

Бордеро (bordereau) – докладний опис реалізованих цінних паперів (акцій, облігацій, векселів та ін.), що скла-

дається банком, банківською конторою або біржо-вим маклером на ім'я особи, яка доручила здійснити зазначену в бордеро операцію з її цінними паперами.

Брендовий трафік (brand traffic) – трафік, отриманий завдяки переходам на сайт за запитами, що містять назву компанії, сайту або інший ідентифікатор, який асоціюється безпосередньо з компанією.

Брифінг (briefing) – коротка прес-конференція, присвячена розгляду одного питання.

Брокер (broker) – фірма або окрема особа, що купує і продає цінні папери за дорученням клієнта, не стаючи їх власником.

Бюджет (budget) – план доходів і видатків держави, установ, підприємств на певний термін (бюджетний період).

Валідність (validity) – ознака надійності, чинності вихідної інформації, яка використовується в економічних дослідженнях.

Валютний кліринг (currency clearing) – офіційна угода про взаємне зарахування зустрічних вимог і зобов'язань, що витікають з вартісної рівності товарних поставок і послуг, що надаються.

Валютний паритет (currency parity) – законодавче встановлене співвідношення між дво-ма валутами, яке є основою валютного курсу.

Вальвація (valuation) – оцінка визначення курсу іноземної валюти в національних грошових одиницях.

Веб-аналітика (web analytics) – аналіз даних, що генеруються веб-сайтами.

Веб-браузер (web browser) – програма для доступу до веб-сайтів та інтернету. Коли користувач запитує веб-сто-

рінку з певного веб-сайту, браузер отримує файл з веб-сервера, а потім відображає сторінку на екрані користувача.

Веб-портал (web portal) – один спеціально розроблений вебсайт, який відображає інформацію з різних джерел в єдиному порядку. Як правило, кожне джерело інформації отримує свою виділену область на сторінці для відображення інформації.

Веб-сайт (website) – набір веб-сторінок і пов’язаного вмісту, ідентифікованого загальним доменним іменем і опублікованого принаймні на одному веб-сервері.

Веб-трафік (web traffic) – обсяг даних, що надсилаються та отримуються відвідувачами веб-сайту.

Веб-хостинг (web hosting) – компанія, яка керує серверами, на яких зберігається веб-сайт.

Вексель (bill) – цінний папір, який посвідчує безумовне грошове зобов’язання векселедавця або його наказ третьій особі сплатити після настання строку платежу визначену суму власнику векселя (векселодержателю).

Вексельне досьє (promissory note file) – інформація, яка містить відомості щодо платоспроможності всіх осіб, зобов’язаних за векселем, а саме репутація в ділових колах, кредитоспроможність, характер діяльності, характеристика основного та оборотного капіталу, своєчасність розрахунків з дебіторами і кредиторами, своєчасність здійснення розрахунків.

Велика мовна модель (large language model) – високопродуктивна програма, що базується на штучному інтелекті, яка використовується для створення тексту, враховуючи контекст і взаємодію з користувачем.

Великі дані (big data) – різні методи обробки структурованих і неструктурзованих даних великого обсягу для використання їх із метою вирішення різних завдань.

Венчур (venture) – як правило, мале підприємство, яке спеціалізується на наукових дослідженнях, інженерних розробках, створенні та впровадження нововведень і пов’язані з високим ступенем ризику.

Венчурне підприємництво (venture entrepreneurship) – діяльність, спрямована на впровадження ризикових проектів для одержання прибутків і підприємницького та засновницького доходів, шляхом створення компанії, котра займається впровадженням нововведень.

Венчурний бізнес (venture business) – вид бізнесу, орієнтований на практичне використання технічних навичок, результатів наукових досягнень, ноу-хау, які ще не набули практичної реалізації. Пов’язаний з великим рівнем ризику.

Вертикальна маркетингова система (vertical marketing system) – канал маркетингу, що досяг певного ступеня вертикальної інтеграції, включно з певним централізованим контролем за операційною діяльністю та програмами.

Вестинг (vesting) – право працівників, що пропрацювали в компанії тривалий термін, на одержання пільг з фондів, утворених за рахунок внесків роботодавця.

Виправлення (lay-off) – виявлення та усунення по-точних та потенційних помилок у програмному коді, які можуть спричинити збій у роботі програми або сайту.

Виробнича потужність (production capacity) – максимальнно можливий випуск продукції підприємством за певний час у встановленій номенклатурі і асортименті при повному завантаженні обладнання і виробничих площ.

Виробнича програма (production program) – система адресних завдань з виробництва і доставки продукції споживачам у розгорнутій номенклатурі, асортименті, відпо-

відної якості і у встановлені терміни згідно з договорами поставок.

Відкритий інтерес (open interest) – технічний індикатор, значення якого дорівнює кількості діючих термінових контрактів, таких, як ф'ючерси та опціони, розрахунки за якими ще не були проведенні.

Відкладений попит у рекламі (delayed demand in advertising) – платоспроможний попит, що залишається незадоволеним якийсь час через те, що респонденти можуть із затримкою за часом розглянути рекламну інформацію і можуть після ознайомлення з нею з затримкою за часом здійснити покупку.

Відповідальний штучний інтелект (responsible AI) – означає етичне та суспільно відповідне використання штучного інтелекту з урахуванням його можливих впливів на суспільство, дотриманням принципів прозорості, справедливості, безпеки та захисту приватності.

Візуально-видовищні засоби реклами (visual and spectacular means of advertising) – прийом втілення ідеї рекламиного звернення, що впливає на одержувачів інформації за допомогою зображення, звуку і руху, надаючи цим поєднанням певний вплив, здатний привертати увагу глядачів і запам'ятовуватися.

Вікі (wiki) – технологія відкритого сервера, яка дозволяє користувачам спільно переглядати, редактувати та отримувати доступ до гіпертекстових сторінок в режимі реального часу.

Вікіноміка (wikinomics) – концепція, що базується на використанні принципів вікі-платформ та колективного інтелекту для забезпечення спільнотного виробництва, співпраці та інновацій в економічній сфері.

Вікі-платформа (wiki platform) – віртуальна платформа, яка дозволяє взаємодіяти учасникам вікі-спільнот, виконувати різноманітні додатки чи програми в одному місці для задоволення різних потреб.

Вікі-проєкт (wikiprojects) – група співавторів, які хотять працювати разом як команда над покращенням веб-сайту, який працює на технології вікі, та дозволяє користувачам сайту публікувати на ньому різного роду тексти та спільно редагувати їх.

Вікі-сайт (wiki site) – сайт, призначений для груп користувачів, на якому можна швидко записувати ідеї та ділитися ними, створюючи прості сторінки та пов’язуючи їх.

Вікі-спільнота (wiki community) – група людей, яка активно співпрацює та спільно вносить зміни до вікі-платформ, з метою покращення та розширення знань на вільних засадах.

Віральності (viral content) – здатність контенту поширюватися самостійно, без участі веб-майстрів і оптимізаторів.

Віртуальна економіка (virtual economy) – економіка, що базується на зв’язках між економічними суб’єктами, які здійснюються у віртуальній реальності; звичайно ґрунтуються на обміні віртуальними благами, в т.ч. в рамках онлайн-ігор.

Віртуальна машина (virtual machine) – програмно-апаратна копія фізичного комп’ютера або сервера, з будь-якою бажаною операційною системою і набором встановлених програм.

Віртуальна пам’ять (virtual memory) – схема адресації пам’яті комп’ютера, при якій пам’ять для запущеної програми реалізується однорідним масивом, в той час як

насправді операційна система виділяє пам'ять блоками в різних видах пам'яті.

Віртуальна платформа (virtual platform) – функціональне представлення цифрової системи, повністю написане програмним забезпеченням, включаючи, але не обмежуючись, конференц-дзвінки та онлайн-додатки, такі як Zoom, Skype, Google Classroom, Facebook, Microsoft, Teams тощо.

Віртуальний простір (virtual space) – змодельоване комп'ютером нематеріальне (інформаційне) середовище, в якому цифрові образи імітують об'єкти та явища реального світу.

Віртуальна реальність (virtual reality) – ілюзія дійсності, створена за допомогою комп'ютерних систем, які забезпечують зорові, слухові та інші відчуття; використовується для імітації процесів матеріального світу.

Віртуальна спільнота (virtual communities, e-communities) – новий тип товариств, які виникають і функціонують в віртуальному просторі з метою сприяння вирішенню своїх професійних, політичних завдань, задоволення своїх інтересів у мистецтві, дозвілля тощо.

Воркейшн (workation) – робота в іншому місці (місті, країні), куди співробітник відправляється для зміни робочої атмосфери.

Вуглецеві токени (Carbon Tokens) – це цифрові активи, що представляють право на певну кількість викидів вуглецю, зазвичай вимірюваних у тоннах CO₂-еквівалента, які можуть бути використані в системах торгівлі вуглецевими квотами для стимулювання зниження викидів парникових газів.

Вузький штучний інтелект (штучний інтелект вузького спектру) (artificial narrow intelligence – ANI) – це тип

штучного інтелекту, який призначений для виконання конкретних завдань або набору завдань з високим рівнем точності та ефективності. На відміну від загального штучного інтелекту (AGI), який має універсальні інтелектуальні здібності, ANI спеціалізується на обмеженому наборі функцій і не володіє здатністю адаптуватися до нових завдань без значних змін у своїй структурі або програмному забезпеченні.

В'юпорт (viewport) – поняття в тривимірній комп’ютерній графіці, яке описує прямокутне вікно з тривимірним простором у ньому або аксонометричними проекціями.

Гейміфікація (gamification) – використання елементів ігор у нейгрових контекстах, наприклад, у бізнесі для підвищення мотивації та зацікавленості клієнтів.

Гемба (gemba) – японський термін, що означає місце, де формується продукція або надаються послуги. Ідея Гемба з позиції менеджменту полягає в тому, що якщо проблема виникає, то фахівці повинні йти в Гемба, зібрати на місці дані, встановити причину і запропонувати вирішення проблеми.

Генеральна ліцензія (general license) – відкритий дозвіл на експортні операції по певному товару та/або з певною країною протягом періоду дії режиму ліцензування по цьому товару.

Генеративний штучний інтелект (generative artificial intelligence) – система, що створює нові дані, використовуючи моделі нейромережі.

Генерика (generic) – швидко зростаюча група невеликих компаній, що займається копіюванням продукції провідних фірм за їх ліцензіями.

Геотаргетинг (geotargeting) – вид таргетингу, спрямований на обмеження показів реклами місцями перебування цільової аудиторії.

Гіг-контракт (gig contracts) – новий альтернативний стандарт форми зайнятості, цивільно-правовий договір, за яким гіг-спеціаліст зобов’язується виконувати роботи та/або надавати послуги відповідно до завдань резидента Дія.

Гіг-спеціаліст (gig workers) – фізична особа, яка за гіг-контрактом є підрядником та/або виконавцем.

Гігієна даних (data hygiene) – процес забезпечення «чистоти» даних у базі даних шляхом перевірки записів на точність та усунення помилок.

Гілка (branch) – копія проекту, яка розробляється для певної сфери її використання. Проект може мати багато гілок, що дозволяє працювати над розробкою різних частин проекту одночасно.

Глобальний індекс інновацій (the global innovation index) – методологія, яка щорічно відстежує пульс інновацій на тлі економічного та геополітичного середовища, а також невизначеності, розкриваючи найбільш інноваційні економіки світу, оцінюючи ефективність інновацій приблизно 132 країн, підкреслюючи сильні та слабкі сторони інновацій. Включає вимірювання політичного середовища, освіти, інфраструктури та створення знань у кожній економіці.

Горизонтальна інтеграція (horizontal integration) – об’єднання суб’єктів господарювання одного профілю за допомогою поглинання або отримання контролю однією фірмою над іншою, що перебуває в тій самій галузі промисловості і на тому ж ступені виробництва, що і фірма-поглинач.

Гостівовий пост (guest post) – публікація статті на сторонньому авторитетному веб-ресурсі, яка містить природне посилання на ваш сайт з нативною (не прямою) реклами.

Графічний інтерфейс (graphical interface) – інтерфейс, який допомагає нам взаємодіяти з електронними пристроями.

Гудвілл (goodwill) – частина ринкової вартості компанії, яка складається з речей, вартість яких не може бути оцінена безпосередньо, як зокрема, репутація, лояльність споживачів; вимірюється різницею ринкової вартості підприємства і ціною його матеріальних активів.

Дайджест (digest) – формат представлення інформації, який дозволяє зібрати та систематизувати різноманітні дані на певну тему, зробивши їх більш доступними та зрозумілими для аудиторії.

Дамп (dump) – ситуація, яка веде до дуже швидкого і необґрунтованого економічно падіння курсу криптовалюти.

Дата-аналітичне мислення (data-analytic thinking) – певний шаблон, за яким можна систематично аналізувати подібні проблеми на основі наборів даних для того, щоб приймати ефективні рішення.

Даталогічна модель даних (data logical model) – модель, яка являє собою відображення логічних зв'язків між елементами даних безвідносно до їхнього змісту й середовища зберігання.

Датамайнінг (data mining) – див. *інтелектуальний аналіз даних*.

Дашборд (dashboard) – інформаційна панель, на ній відображаються головні показники, які ставить собі за мету відслідковувати чи презентувати автор інструменту, або повинні відстежувати його користувачі. Це програмне

-Д-

рішення, що дозволяє створювати, одержувати, аналізувати дані в реальному часі.

Демаркетинг (demarketing) – вид маркетингу, який доцільний, коли існує надмірний попит у зіставленні з виробничими можливостями підприємства. Попит можна зменшити шляхом збільшення цін, припинення реклами товарів тощо. Деколи можна продати ліцензію на право виробництва товарів іншим підприємствам.

Дематеріалізація (dematerialization) – 1) явище зменшення матеріальних елементів у складі технологій, готової продукції й забезпечувальних процесів за рахунок збільшення в економічному циклі інформаційної складової; 2) процес зменшення енергоємності та матеріаломісткості економічних систем в розрахунку на одиницю продукції чи одиницю операції, що виконуються.

Демонополізація (demonopolization) – політика, спрямована на роздержавлення, розвиток конкуренції І створення умов, що перешкоджають монополістичній діяльності.

Дериватив (derivative) – стандартний документ, що засвідчує право та зобов'язання продати чи придбати цінні папери, валютні цінності, матеріальні та нематеріальні активи чи товар на визначених ним умовах у майбутньому.

Дефолт (default) – критична ситуація, що виникає в економіці через те, що один учасник угоди перестає виплачувати борги за договором позики другому учаснику.

Децентралізована наука (decentralized science, DeSci) – це суспільно-науковий рух, спрямований на створення доступної інфраструктури для наукових досліджень на основі Web3. Децентралізована наука використовує блокчейн та інші децентралізовані технології для проведення досліджень, фінансування та управління науковими

дослідженнями. DeSci дозволяє дослідникам напряму за-
лучати кошти та співпрацювати з іншими вченими без по-
середників.

Децентралізовані фінанси (decentralized finance – DeFi) – фінанси, що належать до фінансових послуг і плат-
форм, які працюють на блокчайні, смарт-контрактах і опе-
рують без централізованих фінансових посередників, таких
як: банки, брокери, біржі чи фінансові установи.

Джерело трафіка (traffic source) – канали та плат-
форми, звідки відвідувачі потрапляють на веб-сайт. Джере-
лами трафіку можуть бути пошукові системи, соцмережі,
e-mail.

Джуниор (junior) – термін, який використовується для
опису початківця в галузі ІТ, зазвичай новачка або моло-
дого спеціаліста без значного досвіду роботи, але з базо-
вим рівнем знань та навичок в інформаційних технологіях.

Диверсифікація (diversification) – стратегія, яка пе-
редбачає збільшення змісту й форм економічної діяльності,
включаючи пошук нових ринків збуту і розширення біз-
несу, створення багатопрофільного виробництва чи порт-
феля цінних паперів, збільшення номенклатури продукції,
тощо.

Дизайнер віртуального середовища (designer of the virtual environment) – людина, яка займається розробкою
технічного обладнання та програмного забезпечення для
транслювання віртуального світу, створює його дизайн,
розробляє інтерактивні сюжетні лінії.

Дизайнер голосових інтерфейсів (designer of voice interfaces) – особа, яка проєктує інтерфейси для голосової
взаємодії з цифровими помічниками, чат-ботами, персо-
нальними роботами, будує алгоритми відповідних реакцій
штучного інтелекту.

Дилема інноватора (the innovator's dilemma) – вибір, який бізнес повинен зробити між стабільною в теперішній час вигодою продовження розвитку існуючого і вже прибуткового виробництва та впровадження ризикових проривних технологій; перше пов'язано з ризиком морального застарівання продукції, що виготовляється, друге – з можливістю безуспішної реалізації нових технологій.

Дистрибутив (distributor) – носій даних, що містить версію програмного продукту або його частин, призначених для розгортання або установлення на комп'ютерній системі з метою подальшого використання за призначенням.

Диференціація товару (product differentiation) – конкурентна стратегія, спрямована на те, щоб споживач сприймав товар чи послугу, пропоновану компанією відмінними від тих, що пропонують інші компанії; для цього в товар додаються відмітні характеристики, які роблять його привабливим для певного цільового ринку.

Дифузійна модель (diffusion model) – модель, яка розглядає шляхи та швидкість, з якою технології штучного інтелекту поширюються в суспільстві, враховуючи їхній вплив на людей, економіку та етичні питання впровадження.

Дифузія інновацій (diffusion of innovation) – процес поширення нововведень в суспільстві, закономірності поширення нових продуктів, технологій, ідей серед потенційних споживачів (користувачів) з моменту їх появи.

Діагностика конкурентного середовища (diagnostics of the competitive environment) – специфічний, самостійний етап маркетингового дослідження, необхідний для формування більш повного і точного уявлення про внутрішні мотиви поведінки конкурентів.

Діаграма вигорання (burndown chart) – графік, який відображає хід завдань або робочих елементів в проекті і допомагає відстежувати чи команда працює за графіком або поза графіком.

Діджитайзер (digitizer) – підсистема або прилад, який формує цифрові дані для представлення вхідного аналогового сигналу. Пристрій, призначений для перетворення рисунків, звуку, креслень або зображень у цифрову форму.

Діджиталізація (digitalization) – див. *цифровізація*.

Діджитизація (digitization) – див. *оцифрування*.

Доповнена реальність (augmented reality) – візуальне доповнення зображення фізичного світу засобами віртуальної реальності за допомогою цифрових технологій, що забезпечується комп’ютерними пристроями (смартфонами, планшетами або ж окулярами AR) в режимі реального часу.

Дорвей (doorway) – спеціальні HTML-сторінки, складені для високого позиціонування в пошукових системах за певним ключовим словом.

Досвід трансформації (the experience of transformation) – практика оптимізації взаємодії клієнтів із компанією, що робить процеси продажів і обслуговування простими, оптимізованими та зрозумілими для клієнта.

Драйвер (driver) – людина, яка бере на себе ініціативу в управлінні проектом, процесом чи завданням. Його обов’язок – контролювати й керувати процесом, який він ініціює.

Дродаун (drawdown) – просадка, зниження інвестиційного капіталу внаслідок серії збиткових угод, які, можливо, чергуються з прибутковими.

Еволюційний алгоритм (evolutionary algorithm) – еволюційна комп’ютерна програма на основі штучного інтелекту, яка вирішує проблеми за допомогою процесів, що імітують поведінку живих істот.

Економіка вражень (the experience economy) – галузь економіки, яка забезпечує й реалізує товар, основною цінністю якого є враження споживача, тобто особистісні відчуття людини, які виникають на емоційному, фізичному, інтелектуальному рівнях. Основними ознаками Е.в. є: тривалий метод постачання (спектаклю, спортивного змагання, екскурсії), продавець виступає в ролі постановника, покупець – в ролі гостя, чинниками попиту – є відчуття.

Економіка креаторів (creator economy) – економіка творців контенту, в якій незалежні творці контенту (блогери, відеохости, художники, музиканти та інші) створюють і монетизують свій контент через різні платформи, такі як YouTube, Instagram, TikTok, Patreon тощо, часто співпрацюючи з традиційними компаніями. Ця економіка охоплює широкий спектр діяльності, від створення відео та текстів до продажу цифрових та фізичних товарів.

Економічна дестабілізація (economic destabilization) – різке порушення рівноваги, нестабільність в економіці, розбалансованість господарських зв’язків.

Економічна динаміка (economic dynamics) – розділ економічної науки, в якому досліджується детермінована поведінка економічних систему часі.

Економічна злочинність (economic crime) – економічна діяльність, що здійснюється систематично на професійній основі методами, забороненими законом; е.з. спрямована на отримання прибутку і здатна істотно впливати на формування та функціонування господарського механізму.

Економічна кібернетика (economic cybernetics) – наука про загальні закони одержання, зберігання, передавання й перетворення інформації у складних економічних системах.

Економічна стратегія (economic strategy) – довгострокові, найважливіші установки, плани, наміри уряду, адміністрації регіонів, керівництва підприємств щодо виробництва, отримання доходів і витрат, бюджету, податків, капіталовкладень, цін, соціального захисту; часто конкретизується в формі стратегічного плану діяльності економічного суб'єкта, який визначає стратегічні цілі, умови, терміни та засоби їх досягнення.

Економічне зростання (economic growth) – збільшення обсягу виробленої продукції порівняно з минулим роком, збільшення її реальної (корегованої на інфляцію) вартості.

Економічний ефект (economic effect) – виражений у вартісній формі результат господарських дій; оцінюється різницею між отриманою економічною вигодою (приріст доходу чи прибутку) та понесеними витратами на досягнення цього результату.

Економічна ефективність (economic effectiveness / efficiency) – результативність економічної діяльності, реалізації програм чи заходів; оцінюється відношенням економічного ефекту до понесених витрат на його досягнення.

Економічний тренінг (economic training) – ділова гра, за допомогою якої можна робити оціочні розрахунки ефективності управлінських дій.

Економічні класифікації (economic classifications) – класифікації видів діяльності, продукції тощо; застосовуються з метою вивчення економічних аспектів розвитку суспільства.

Екосистема стартапів (startup ecosystem) – відкрита динамічна система, яку утворюють люди, стартапи на різних стадіях і різні типи організацій у просторі (фізичному чи віртуальному), і які взаємодіють як система для створення та масштабування нових стартап-компаній.

Екстраполяція (extrapolation) – визначення рівнів за межами ряду, що вивчається, тобто продовження ряду на основі виявленої закономірності рівнів, що досліджуються за певний термін часу.

Еластичний макет (elastic layout) – підхід до проектування веб-сторінок, який описує відносини між елементами та їх положенням на сторінці у вигляді відсотків, а не в абсолютних значеннях відстаней та розмірів.

Електромобіль (electric car) – автомобіль, який приводиться в рух за допомогою одного або декількох електродвигунів, живлення яких забезпечує автономне джерело енергії (акумуляторна батарея, водневий паливний елемент).

Електронна ідентифікація (electronic identification) – процедура використання ідентифікаційних даних особи в електронній формі, які однозначно визначають фізичну, юридичну особу або представника юридичної особи.

Електронна комерція (e-commerce) – продаж та закупівля товарів та послуг через Інтернет.

Електронне «здоров'я» (e-health) – використання цифрових технологій для надання медичних послуг.

Електронне навчання (e-learning) – використання цифрових технологій для надання освітніх послуг.

Електронне урядування (e-governance) – спосіб організації державної влади за допомогою систем локальних інформаційних мереж та сегментів глобальної інформацій-

ної мережі, що забезпечує функціонування органів влади в режимі реального часу та робить максимально простим і доступним щоденне спілкування з ними громадян, юридичних осіб, неурядових організацій.

Електронні гроші (e-money) – одиниці вартості, що зберігаються в електронному вигляді, випущені емітентом електронних грошей для виконання платіжних операцій.

Електронний документообіг (electronic document management) – процес створення, погодження, надсилання, отримання та зберігання електронних документів у цифровому форматі.

Електронний уряд (e-government) – уряд, який взаємодіє з органами державної влади, громадянами та організаціями в електронному форматі з мінімальною особовою (фізичною) взаємодією.

Ембарго (embargo) – заборона державною владою ввезення та вивезення товарів або валюти в іншу країну, що диктується економічними або політичними мотивами.

Енві (envy) – оточення – комп’ютерна система чи набір систем, у яких розгортається і виконується комп’ютерна програма чи програмний компонент.

Енергоефективність (energy efficiency) – рівень ефективності використання енергетичних ресурсів; підвищення е. означає використання меншої кількості енергії для забезпечення того самого результату.

Енергоменеджмент (energy management) – діяльність, спрямована на раціональне використання енергоресурсів.

Етика даних (data ethics) – розділ етики, який оцінює методи обробки даних – збір, генерацію, аналіз і розповсю-
дання.

дження даних, як структурованих, так і неструктурзованих, – які можуть негативно вплинути на людей і суспільство.

Етичне інвестування (ethical investment) – практика використання етичних принципів інвестора як основного фільтра для вибору інвестування в цінні папери.

Загальний штучний інтелект (artificial general intelligence – AGI) – це концепція створення штучного інтелекту, який має здатність виконувати будь-які інтелектуальні завдання, які може виконувати людина. На відміну від вузького або спеціалізованого штучного інтелекту (ANI), що виконує конкретні завдання (наприклад, розпізнавання обличъ), AGI має універсальні інтелектуальні здібності, включаючи навчання, розуміння, міркування, планування та вирішення проблем у різних сферах.

Зворотна боніфікація (reverse bonification) – знижка з ціни поставленого товару, кількість якого менше вимог стандарту або кількості, обумовленої договором.

Зворотна інтеграція (backward integration) – збільшення кількості процесів діяльності фірми, що відбувається завдяки поверненню певних видів виробничої діяльності під контроль одного підрозділу.

Зворотне котирування (reverse quote) – котирування, за якого курс іноземної валюти подано як кількість одиниці іноземної валюти, яка припадає на одну одиницю національної валюти.

Зелена економіка (green economy) – система господарювання, побудована на принципах сестейнового (стального) розвитку й забезпечені гармонічного співіснування з природою.

Зв’язок (connection) – це передача сигналів, інформації, даних на відстань за допомогою засобів зв’язку, технічних, комунікаційних систем, галузь економіки.

Здійснення проєкту (implementation of the project) – фаза проектного циклу, протягом якої відбувається фізична реалізація проєкту, створення необхідної організаційної структури і підготовка початку функціонування.

Зовнішній інтерфейс (external interface) – всі елементи, як-от зображення, текст, сторінки, які люди побачать при першому відвідуванні сайту.

Ідентифікація (identification) – встановлення особи шляхом порівняння наданих даних, у тому числі біометричних, з інформацією, наявною в реєстрах, картотеках, базах даних.

Іміджевий копірайтинг (image copywriting) – один із напрямів копірайтингу, в рамках якого створюється текстовий контент, спрямований на створення позитивної репутації, іміджу бренду, продукту, компанії чи конкретної людини.

Імпакт-інвестування (impact investing) – форма інвестування, яка враховує не тільки фінансову виправданість, але й соціальний та екологічний вплив, що досягається завдяки цим інвестиціям.

Індекс Доу-Джонса (Dow Jones index) – середній показник курсів акцій найбільших компаній США, на які припадає приблизно одна третина біржового обігу.

Індекс людського розвитку (human development index) – інтегральний показник, що розраховується щорічно для міждержавного порівняння і вимірювання рівня життя, грамотності, освіченості і довголіття, як основних характеристик людського потенціалу досліджуваної території.

Індекс мережної готовності (networked readiness index) – комплексний показник, що характеризує рівень роз-

витку інформаційно-комунікаційних технологій в країнах світу.

Індекс цифрової адаптації (digital adoption index) – всесвітній індекс, який вимірює впровадження і поширення цифрових технологій у трьох вимірах економіки: люди, уряд і бізнес.

Індекс цифрової економіки та суспільства (digital economy and society index) – індекс, який підсумовує індикатори цифрових досягнень у релевантних сферах та моніторить еволюцію країн ЄС щодо цифрових трансформацій.

Індосамент (endorsement) – переказний напис на цінному папері, векселі, чеку, коносаменту тощо, який засвідчує перехід прав за цим документом до іншої особи.

Індосат (endosat) – особа, на користь якої передається документ за передатним написом (індосаментом).

Індосант (endorser) – особа, яка робить передатний напис на звороті чеків, векселів та інших цінних паперів і несе солідарну відповідальність за цими цінними паперами.

Індустрія 3.0 (Industry 3.0) – це явище радикальної якісної трансформації соціально-економічних систем, що характеризується такими процесами: переходом на відновлювані джерела енергії та сировини, масовим впровадженням адитивних технологій і мережевих виробничих систем, цифровою основою фіксації і передачі інформації, формуванням горизонтальних виробничо-споживчих структур і відповідних їм солідарних форм економічних відносин.

Індустрія 4.0 (Industry 4.0) – це явище впровадження кіберфізичних систем в процеси виробництва та споживання продукції, при якому виникають повністю автоматизовані мережі, що здатні діяти без безпосередньої участі людини.

Індустрія 5.0 (Industry 5.0) – це явище адаптації людини до кібергізованого середовища, при якому отримує розвиток особистісна основа людини, в тому числі, і на основі синергетичної інтеграції когнітивних здібностей людини і штучного інтелекту, а також біологічної природи людини і технічних засобів.

Інжиніринг (engineering) – це надання послуг із складення технічних завдань, проектних пропозицій, проведення наукових досліджень і техніко-економічних обстежень, виконання інженерно-розвідувальних робіт з будівництва об'єктів, розроблення технічної документації, проектування та конструкторського опрацювання об'єктів техніки і технології, надання консультацій та авторського нагляд під час монтажних та пусконалагоджувальних робіт, а також надання консультацій, пов'язаних із такими послугами (роботами).

Інжиніринго-консалтингова фірма (engineering and consulting company) – фірма, які розробляє на договірних засадах різного роду документацію: інформаційну, науково-технічну, проектно-кошторисну.

Інкубатор стартапів (startup incubator) – організація, яка надає підтримку та ресурси для розвитку нових стартапів.

Інноваційна економіка (innovative economy) – тип економіки, заснованої на потоці інновацій, на постійному технологічному вдосконаленні, на виробництві та експорті високотехнологічної продукції з дуже високою додатковою вартістю, а також самих технологій.

Інноваційний бізнес-інкубатор (innovative business incubator) – спеціалізований бізнес інкубатор, в якому створено умови для розроблення і застосування суб'єктами малого та середнього підприємництва інноваційних технологій.

Інсайдер (insider) – особа, яка володіє інформацією, недоступною широкому колу осіб, що в разі її опублікування може привести до переоцінки ринкового активу.

Інтегрітет даних (data integrity) – властивість, яка вказує на точність даних, цілісність і недоступність для несанкціонованих змін. Це означає, що дані залишаються незмінними, недоступними для несанкціонованої модифікації та відповідають передбачуваній структурі та формату.

Інтегровані маркетингові комунікації (integrated marketing communications) – концепція планування маркетингових комунікацій, яка передбачає пошук оптимального поєднання її окремих напрямків шляхом інтеграції всіх окремих звернень з метою забезпечення максимального впливу на цільову аудиторію.

Інтелектуалізація виробництва (intellectualization of production) – процес наділення виробничих систем здатністю самовідтворення (реплікації), самонавчання і самоудосконалення.

Інтелектуальний аналіз даних (data mining) – процес виявлення в даних раніше невідомих нетривіальних корисних і доступних інтерпретації знань, потрібних для прийняття рішень.

Інтелектуальний портфельний менеджмент (intelligent portfolio management) – підхід до управління фінансовим портфелем, який використовує різноманітні технології штучного інтелекту та аналізу даних. Його мета полягає у вдосконаленні прийняття інвестиційних рішень шляхом використання алгоритмів, прогностичного аналізу, машинного навчання та інших інструментів ШІ для оптимізації складу та управління інвестиційним портфелем.

Інтерактивний дизайн (interaction design) – дизайн взаємодії між користувачами та продуктом. Для створення

продукту, який допоможе користувачеві досягти його/її цілей найкращим можливим шляхом.

Інтернет-банкінг (internet banking) – один із видів дистанційного банківського обслуговування, який надає доступ до рахунків та банківських операцій в будь-який час через Інтернет.

Інтернет-трафік (internet traffic) – обсяг інформації, переданої через комп’ютерну мережу за певний період часу.

Інтерполяція (interpolation) – приблизний розрахунок рівнів, які знаходяться в середині ряду динаміки, але з будь-яких причин невідомі.

Інфляційні тиски (inflationary pressures) – зростання загального рівня цін на товари та послуги, що може призводити до зменшення покупної спроможності грошей.

Інфодемія (infodemic) – велика кількість шкідливої, маніпулятивної або неперевіrenoї інформації, що поширюється швидко через мережу, спричиняючи переповнення і змішування правдивої та фальшивої інформації та впливаючи на громадську думку та поведінку.

Інформаційна архітектура (information architecture) – створення структури для сайту чи програми та організація їх вмісту, для того щоб користувачі знаходили інформацію і виконували постійні завдання.

Інформаційна безпека (information security) – комплекс заходів, спрямованих на захист інформації від несанкціонованого доступу, втрати, руйнування чи модифікації.

Інформаційна війна (information war) – агресивне втручання в інформаційний простір країни чи групи людей (аудиторії), з метою змінити картину світу людей так, як вигідно агресору.

Інформаційна технологія (information technology) – цілеспрямована організована сукупність інформаційних процесів з використанням засобів обчислювальної техніки, що забезпечують високу швидкість обробки даних, швидкий пошук інформації, розсераедження даних, доступ до джерел інформації незалежно від місця їх розташування.

Інформація (information) – природна реальність, яка несе в собі характерні ознаки предметів та явищ природи, що проявляються в просторі та часі.

Інфраструктура бізнесу (business infrastructure) – спостереження, яке включає в себе системи фінансового, інформаційного, технічного та іншого забезпечення і обслуговування підприємств бізнесу.

Іншуртх (insurtech) – впровадження ІТ-інновацій в страхову галузь. До ІТ-інновацій як правило відносять технології штучного інтелекту, розробки у сфері кібербезпеки, аналіз великих обсягів даних, додатки для смартфонів тощо.

Кабінетні дослідження (office studies) – використовують офіційні друковані джерела інформації, методи економічного аналізу в поєднанні з елементами економетрії та математичної статистики. Вони дають загальну уяву про стан економічної кон'юнктури, тенденції розвитку ринків, їх стан, місткість.

Кадрова політика (personnel policy) – система заходів, спрямованих на забезпечення кожного робочого місця і посади персоналом відповідної професії, спеціальності і кваліфікації.

Кампанія (campaign) – серія рекламних оголошень або телевізійних роликів, об'єднаних спільною темою або зверненням, розміщених в одному засобі реклами та запланованих на певний період часу.

Канал розповсюдження реклами (advertising distribution channel) – спосіб тиражування рекламного звернення і доставки його до широких верств населення, розповсюдження цього звернення в часі і просторі.

Кардрідер (card reader) – пристрій для зчитування й запису інформації з та на карти пам'яті, який дозволяє швидко обмінюватися інформацією між мобільною електронікою й комп'ютером.

Керована ВМС (managed by the navy) – вертикальна маркетингова система, яка координує діяльність по послідовних етапів виробництва і розподілу завдяки не загальній принадлежності одному власнику, а розмірам і потужності одного з її учасників.

Керування трафіком (traffic management) – процес, необхідний для уникнення взаємного блокування сторін-передавачів, оскільки вони можуть мати різні швидкості передавання. Якщо є вірогідність таких помилок, одну із сторін змушують знизити швидкість передавання пакетів, затримуючи надсилання повідомлень про одержання пакетів.

Кібербезпека (cybersecurity) – безпека інформаційних систем та мереж, захист від кіберзагроз.

Кіберсквоттинг (cybersquatting) – діяльність, що полягає в придбанні доменних імен (інтернет-адрес), співзвучних з назвами відомих компаній або торгових марок, з метою їх подальшого перепродажу зацікавленим особам або розміщення реклами.

Кіберфізична система (cyber physical system) – механізм, що контролюється або відстежується комп'ютерними алгоритмами і пов'язаний з Інтернетом та його користувачами.

Кластеризація (clustering) – економічна стратегія, що полягає в групуванні компаній, інституцій або галузей, які мають взаємопов'язані види діяльності, щоб збільшити ефективність співпраці, сприяти інноваціям та конкурентоспроможності, зазвичай впроваджується за допомогою ІІ.

Клікбейт (clickbait) – контент (заголовок чи картина), який привертає увагу та спонукає користувача відівати сайт чи подивитися відео, що забезпечує максимальну кількість кліків.

Кліринг (clearing) – отримання, звірка та поточні оновлення інформації, підготовка бухгалтерських та облікових документів, необхідних для виконання угод щодо цінних паперів, визначення взаємних зобов'язань, що передбачає взаємозалік, забезпечення та гарантування розрахунків за угодами щодо цінних паперів.

Клієнтська розвідка (customer intelligence) – збір і аналіз великих обсягів даних, які організації використовують для визначення найкращих і найефективніших способів обслуговування та взаємодії зі своїми клієнтами.

Клієнтський досвід (customer experience) – досвід, який охоплює кожну взаємодію бренду зі своїми клієнтами, що створює загальне враження, яке організація створює у своїх клієнтів протягом усього терміну їхнього спілкування з брендом – і особливо під час їхньої подорожі до покупки.

Ключова компетенція (key competence) – об'єктивна категорія, що фіксує суспільно визначений комплекс певного рівня знань, умінь, навичок, ставлень, які можна застосувати в широкій сфері діяльності людини.

Коворкінг (coworking) – простір або спільне робоче середовище, де люди з різних компаній, професій або сфер діяльності можуть працювати разом.

Когнітивні технології (cognitive technologies) – способи застосування принципів розумової діяльності людини для роботи та удосконалення інформаційних систем.

Код-рев'ю (code review) – процес забезпечення якості програмного забезпечення, у якому команда аналізує вихідний код вручну або за допомогою автоматичного інструмента перевірки коду.

Комбінаторний ефект (combinatorial effect) – коли технологія є множником. Тобто, кожна технологія зростає сама по собі, але має прискорюючий вплив на інші.

Комодитизація (commoditization) – перетворення дорого та штучного продукту на дешевий та масовий товар.

Компанія (company) – промислове та / або торгово-вельне підприємство, що має статус юридичної особи.

Компетенція (competence) – сукупність повноважень, якими володіють або повинні володіти певні органи та особи відповідно до законів нормативних документів, статутів, положень.

Компілятор (compiler) – програма, яка перекладає комп'ютерний код, написаний однією мовою програмування (вихідну), іншою (цільовою мовою).

Комп'ютеризація (computerization) – процес впровадження комп'ютерів та цифрових технологій для автоматизації обробки інформації в різних сферах людської діяльності. Комп'ютеризацію можна застосовувати для зміни бізнес-моделі, створення нових джерел доходу й переходу до цифрового бізнесу.

Комп'ютерний зір (computer vision) – галузь штучного інтелекту та сенсорних технологій, яка використовує алгоритми та моделі для розпізнавання образів, об'єктів чи

-К-

птернів у великих наборах даних, а також для аналізу візуальної інформації та взаємодії з оточенням.

Комп'ютерний інженеринг (computer engineering) – технології цифрового моделювання та проєктування об'єктів і виробничих процесів протягом життєвого циклу.

Конверсія (conversion) – співвідношення тих, хто потрапив на певний сайт до тих, хто вчинив цільову дію (заповнив форму реєстрації або підписався на оновлення). Термін також використовується у продажах і пояснює, скільки реальних клієнтів було отримано із загального числа заявок.

Конгломерат (conglomerate) – різновид великого комплексу, у якому під єдиним фінан-совим та організаційним контролем об'єднані підприємства та об'єднання різних галузей.

Контакт-центр (contact center) – місце для централізованої обробки запитів і запитань клієнтів через комунікаційні канали, включаючи листи, факси, програмне забезпечення підтримки в реальному часі, соціальні мережі, миттєві повідомлення та електронну пошту.

Контекстна реклама (contextual advertising) – реклама, орієнтована на людину, яка саме зараз шукає ваш товар або послугу. В контексті всі оголошення налаштовуються на певні ключові запити, які вводить сам користувач. Тобто робота ведеться безпосередньо з цільовою аудиторією, яка шукає інформацію про товар / послугу в інтернеті.

Контент (content) – термін яким зазвичай називають наповнення (зміст) певного інформаційного ресурсу. Зазвичай дане поняття використовується у сфері інтернет-ресурсів і під його характеристику підпадають: текстові та відео матеріали, аудіо записи чи зображення.

Контент-маркетинг (content marketing) – довгострікова маркетингова стратегія, спрямовану залучення цільової аудиторії та побудова довірчих взаємовідносин.

Контролінг (controlling) – система управління маркетинговою діяльністю фірми, що охоплює планування, контроль, звітність і менеджмент.

Контроффер (controffer) – відповідь роботодавця на пропозицію (offer) співробітника від іншої компанії.

Концептуальна модель (conceptual model) – сукупність уявлень, що сформувалися стосовно до розв'язуваної задачі на основі інформаційної моделі й раніше накопичених знань.

Концерн (concern) – статутні об'єднання підприємств промисловості, наукових організацій, транспорту, банків, торгівлі тощо на основі повної фінансової залежності від одного чи групи підприємців.

Копірайт (copyright) – ефективні унікальні тексти. Вони спеціально оптимізовані під конкретні пошукові запити та є надзвичайно важливим інструментом для залучення необхідного цільового трафіку. До таких текстів можна віднести: новини, статті та інші унікальні матеріали.

Корнер (corner) – найпростіша форма об'єднання власників для оволодіння ринком якогось активу та його скупки з метою подальшого спекулятивного перепродажу.

Корпоративний сайт (corporate site) – сайт, що має потужні функціональні можливості і розгалужену структуру з великою кількістю розділів і підрозділів, що містять детальну інформацію про компанію та її послуги (або товари).

Котирування (quotation) – функція фондової біржі і одна з основних біржових операцій, за якою визначається стан ринку, зокрема, курсів цінних паперів.

Котування (financial quote) – ціна (курс, відсоткова ставка) товару, яку оголошує продавець або покупець і за якою вони згодні на акт продажу.

Краудінвестинг (crowdinvesting) – альтернативний фінансовий інструмент для залучення капіталу в стартапи та підприємства малого бізнесу від широкого кола мікроінвесторів.

Краудсорсінг (crowdsourcing) – метод збору, категоризація та збагачення даних силами широкого кола осіб, залучених на підставі публічної оферти, без вступу в трудові відносини, зазвичай за допомогою використання мережевих медіа.

Краудфандинг (crowdfunding) – спільне фінансування проектів, в яких створюється новий продукт, зазвичай за допомогою онлайн-платформ, де будь-хто може зробити фінансовий внесок у підтримку ідеї, товару, послуги чи проекту.

Креативна економіка (creative economy) – галузь економіки, яка займається виробництвом та реалізацією товарів, що створені на основі креативної діяльності людини й відрізняються своєю інноваційністю. Як правило, до продукції креативної економіки відносять ту, яка може буди предметом інтелектуальної власності. До креативних видів діяльності належать: дизайн, мода, медіа, інформаційні технології (ІТ), мистецтво, література, художні промисли, архітектура, реклама, маркетинг, музейна справа, діяльності економіки вражень.

Криптовалюта (cryptocurrency) – тип цифрової або віртуальної валюти, яка використовує криптографію для забезпечення безпеки. Вона децентралізована, тобто не контролюється жодним урядом чи фінансовою установою.

Криптографія (cryptography) – наука та технологія забезпечення секретності інформації. Вивчає способи та методи захисту інформації від змін і неавторизовані втручання при передаванні, обробленні та зберіганні.

Кроспостінг (cross-posting) – дублювання контенту в різні соцмережі за допомогою спеціальних сервісів.

Леверидж (leverage) – використання боргу (позикового капіталу) для реалізації інвестиції чи реалізації проєкту. В результаті потенційний прибуток від проєкту збільшується у кілька разів.

Легасі (legacy) – код, написаний давно і вже застарілий. Він все ще працює, але викликає застереження у розробників.

Лендінг (landing) – сторінка сайту яка містить опис продукту або послуги, включаючи всі характеристики.

Лід (lead) – окремий користувач, який виявляє певну зацікавленість до компанії або її продукції.

Лідогенерація (lead generation) – мистецтво побудови бази клієнтів потенційно зацікавлених в послугах компанії або тих, що знаходяться в потрібному сегменті ринку, за допомогою маркетингових активностей.

Лізинг (leasing) – особливий вид інвестиційної діяльності, при якому лізингодавець (лізингова компанія) отримує у постачальника певне обладнання (предмет лізингу). Після цього лізингова компанія за певну плату, на певних умовах і на певний термін здає його в оренду лізингоодержувачу (клієнту).

Лінкбілдинг (link building) – метод зовнішньої SEO-оптимізації сайту, який передбачає створення якісного посилального профілю веб ресурсу через збільшення кіль-

-Л-

кості зворотних посилань з авторитетних сайтів-донорів, які ведуть на ресурс.

Людиноорієнтований інтерфейс (human oriented interface) – інтерфейс, який призначений для взаємодії людини з будь-якою іншою системою.

Людське доповнення (human augmentation) – використання технологій для підвищення фізичних та когнітивних можливостей людини, таких як екзоскелети, нейроінтерфейси, генетичне редактування тощо, які дозволяють людям перевищувати природні обмеження свого тіла і розуму.

Майнінг (mining) – процес видобутку криптовалюти за допомогою спеціального обладнання. Його сутність полягає у створенні нових структурних одиниць для забезпечення функціонування криптовалютних платформ.

Макрогенератор (macrogenerator) – програма, що виконує перетворення вхідного тексту у вихідний за допомогою правил, що їй задаються, заміни послідовностей символів, що називаються правилами макропідстановки.

Макромаркетинг (macromarketing) – сфера дослідження процесу ринкового обміну в межах однієї країни, коли досліджуються політичні, культурні, соціальні та економічні взаємодії.

Маржа (margin) – це фінансовий показник, що демонструє відсоток прибутку компанії у загальній вартості товару чи послуги.

Маркетинг організацій (marketing organizations) – діяльність, яка застосовується з метою створення, підтримки чи зміни позицій і/чи поведінки цільових аудиторій по відношенню до конкретних аудиторій.

Маркетингова діяльність (marketing activity) – діяльність, пов’язана із здійсненням функцій маркетингу з метою формування та відтворювання попиту і забезпечення прибутку фірми.

Маркетингова ревізія (marketing audit) – комплексне, системне, об’єктивне і регулярне дослідження маркетингового середовища, завдань, стратегій і оперативної діяльності фірми з метою виявлення проблем, що виникають, нових можливостей і видачі рекомендацій відносно плану дій з вдосконалення маркетингової діяльності фірми.

Маршалінг (marshaling) – процес перетворення даних, представлених в пам’яті об’єкта у формат даних, придатний для його зберігання або передачі.

Маршрутизатор (router) – мережевий пристрій, на підставі інформації про топологію мережі та певних правил приймає рішення про пересилання пакетів мережевого рівня між різними сегментами мережі.

Маскоментінг (mask commenting) – масова розсылка коментарів під постами цільової аудиторії для залучення уваги до бізнес акаунту.

Математична лінгвістика (mathematical linguistics) – напрямок штучного інтелекту, який ставить за мету використання математичних моделей для опису природних мов.

Матриця відстеження вимог (requirement traceability matrix) – таблиця, яка показує зв’язки між вимогами, елементами дизайну та іншими характеристиками проекту для більш легкого керування проектом і відстеження змін.

Машинне навчання (machine learning) – підгалузь штучного інтелекту, яка займається розробкою алгоритмів, які можуть навчатися на даних без явного програмування.

Медіаканал (media channel) – сукупність засобів поширення реклами, однотипних з погляду способу передачі інформації, які характеризуються однаковим типом сприйняття їх аудиторією.

Мережа, що самоорганізується (self-organizing network) – інфраструктура, яка здатна адаптуватися до змін, реагувати на потреби ринку та оптимізувати власні ресурси, використовуючи алгоритми штучного інтелекту для ефективного регулювання, що забезпечує економію ресурсів та оптимальне використання.

Мережева економіка (network economy) – економіка як діяльність, що здійснюється за допомогою електронних мереж. Основа мережової економіки – мережеві організації.

Мережевізація (networking) – перехід виробничої сфери від сконцентрованих у просторі қрупних виробничих підприємств до розподілених горизонтальних структур, тобто об'єднаних в єдину систему мереж малих виробничих одиниць; прикладом можуть бути мережі сонячних установок.

Мерчандайзинг (merchandising) – складова маркетингової діяльності, спрямована на забезпечення максимально ефективного просування товару на рівні роздрібної торгівлі шляхом правильного розміщення товарів в межах торгових площ, поточного консультування, стимулювання діяльності у сфері торгівлі.

Метавсесвіт (metaverse) – це віртуальний простір, що об'єднує фізичний та цифровий світи, де люди можуть взаємодіяти один з одним та цифровим середовищем за допомогою аватарів. Метавсесвіт поєднує елементи віртуальної реальності (VR), доповненої реальності (AR), соціальних мереж, ігрових платформ та інших цифрових технологій.

Метадані (metadata) – дані, які містяться в заголовку веб-сторінок. Ці дані доступні браузеру, але не відображаються як частина веб-сторінки, що переглядається; для отримання доступу до них необхідно переглянути вихідний код.

Метазнання (metaknowlege) – знання експертної системи про власне функціонування й процеси побудови логічних висновків.

Механізм причинності (mechanism of causality) – технологічна платформа, яка вивчає, розуміє та робить висновки на основі причинно-наслідкового зв’язку, а не лише на кореляції введених даних.

Мехатроніка (mechatronics) – галузь науки та техніки, присвячена створенню та експлуатації машин із комп’ютерним керуванням рухом, яка базується на знаннях у царині електромеханіки, електроніки, мікропроцесорної техніки, автоматики та ІТ-технологій.

Міграція даних (data migration) – процес вибору, підготовки, вилучення, перетворення та перенесення корпоративних даних з однієї комп’ютерної системи в іншу.

Мітап (mitap) – збори ІТ-фахівців для обміну досвідом та спілкування в неформальній атмосфері.

Мітка (label) – послідовність символів, що ідентифікує певне місце розташування в межах первинного тексту програми. На більшості мов програмування мітки мають форму ідентифікатора.

Модель реалізації (implementation model) – модель, яка складається з файлів кодів (програм) і використовуваної обчислювальної системи. Вона також включає опис прикладного ПЗ і програмних засобів підтримки.

Моделювання (modeling) – спосіб дослідження будь-яких явищ, процесів або об'єктів шляхом побудови й аналізу їх моделей.

Модемний пул (modem pool) – сервер доступу, що є спеціалізованим комп'ютером, призначеним для з'єднання модемів з мережею. Користувач установлює з'єднання через modem із сервером доступу, потім з'єднується звідти з мережею Інтернет.

Модератор (moderator) – особа, що контролює дотримання правил в мережевих форумах, чатах чи конференціях.

Модернізація цифрового ядра (modernization of the digital core) – процес оновлення ІТ-додатків та інфраструктури – як на місці, так і в хмарі – що забезпечує доставку цифрових додатків і бізнес-стратегій, які роблять бізнес-практику більш гнучкою.

Модульна розробка (modular design) – підхід, що має на увазі поділ системи на малі частини (модулі), які можуть бути незалежно створені й потім використовуватися в різних підсистемах, щоб управляти множинними функціональними можливостями.

Модульне програмування (module programming) – програмна методика розробки, відповідно до якої програмний засіб розділяється на окремі іменовані сутності, називані модулями.

Монітор обробки транзакцій (transaction processing monitor) – системний модуль, що керує в розподіленій системі потоками запитів поміж джерелами даних й застосуваннями, які оброблюють ці запити.

Моніторинг (monitoring) – функція управління, що полягає у систематичному співставленні дійсного стану певного об'єкту з його бажаним станом.

Моноліт (monolith) – однорівневе застосування програми, у якій інтерфейс користувача й код доступу до даних об'єднані в єдину програму на єдиній платформі.

Морфінг (morphing) – спеціальний ефект, що полягає в плавному перетворенні одного зображення в інше за допомогою геометричних (графічних) операцій і колірної інтерполяції.

Мультипротокольна мережа (multiprotocol network) – транспортна мережа зв’язку, що входить до складу мультисервісної мережі, яка забезпечує передачу різних видів інформації з використанням різних протоколів передачі.

Навігація (navigation) – система, яка використовується для переміщення між елементами веб-сторінки та є одним із найважливіших її елементів.

Нанотехнології (nanotechnology) – область прикладної та фундаментальної науки, яка пов’язана з сукупністю теоретичного обґрунтування, практичних методів дослідження, аналізу, синтезу, методів виробництва, застосування продуктів із заданою атомною структурою шляхом контролюваного маніпулювання окремими атомами та молекулами.

Наочні засоби реклами (visual means of advertising) – прийоми втілення ідеї рекламного звернення, до яких відносять вироби тривалого користування, на які наноситься зображення торгової марки, логотипу і реквізитів рекламодавця.

Насичення попиту (saturation of demand) – скорочення або зникнення попиту на товари чи послуги певного виду при сформованому рівні цін, доходів і накопиченні запасів таких благ.

Наскрізна аналітика (end-to-end analytics) – метод аналізу ефективності маркетингових інвестицій на основі даних, які простежують повний шлях клієнта, починаючи від перегляду рекламного оголошення, відвідування сайту і закінчуючи продажем і повторними продажами.

Наука про дані (data science) – галузь досліджень та практик, пов’язана з збором, аналізом та інтерпретацією даних.

Науково-інформаційна діяльність (scientific and informative activity) – сукупність дій, спрямованих на задоволення потреб громадян, юридичних осіб і держави у науково-технічній інформації, що полягає в її збиранні, аналітично-синтетичній обробці, фіксації, зберіганні, пошуку і поширенні.

Науково-технічний прогрес (scientific and technical progress) – поступовий рух науки і техніки, еволюційний розвиток усіх елементів продуктивних сил суспільного виробництва на основі широкого пізнання та освоєння зовнішніх сил природи.

Невзаємозамінний токен (non-fungible token, NFT) – це унікальний цифровий актив (криптоографічний токен), що існує на блокчайн-платформі та підтверджує право власності або автентичність певного об’єкта, такого як твір мистецтва, музичний трек, відео, віртуальна нерухомість або будь-який інший цифровий контент.

Нейроекономіка (neuroeconomics) – міждисциплінарний напрямок в науці на перетині предметів економічної теорії, нейробіології та психології.

Нейронні мережі (neural networks) – алгоритмічні моделі, що підтримуються штучним інтелектом, які намагаються симулювати роботу людського мозку для аналізу даних та прийняття рішень.

Нейротехнології (neurotechnology) – кіберфізичні системи, частково або повністю заміщають та доповнюють функціонування нервової системи біологічного об'єкта, в тому числі на основі штучного інтелекту.

Неортодоксальна економіка (heterodox economics) – будь-яке економічне мислення чи теорія, які суперечать ортодоксальним економічним школам або може мати відмінності від неокласичної економіки.

Нецінова конкуренція (non-price competition) – метод конкурентної боротьби, в основу якого покладено не цінову перевагу над конкурентами, а досягнення більш високої якості, технічного рівня та технологічної досконалості товару.

Ноу-хай (know-how) – сукупність технічних, технологічних, комерційних та інших знань, оформлені у вигляді технічної документації, навичок і виробничого досвіду, які необхідні для організації того чи іншого виробництва, але не запатентованіх.

Об'єктно-орієнтована технологія (object-oriented technology) – комплекс методик створення програмних систем, що ґрунтуються на так званій об'єктній моделі. Основними її принципами є: абстрагування, інкапсуляція, модульність, ієрархічність, типізація, паралелізм і можливість зберігання.

Обмежений ринок (limited market) – ринок, на якому конкуренція серед продавців та покупців відсутня зовсім або обмежена.

Обробка даних (data processing) – сукупність операцій з перетворення даних, необхідних для отримання конкретного результату. Зазвичай термін асоціюється з комерційним використанням, наприклад для бухгалтерських програм або корпоративних інформаційних систем.

-О-

Озеро даних (data lake) – великі колекції даних із багатьох і часто несхожих джерел, які цілком відображають організацію. Для створення озера даних джерела даних можуть включати датчики або пристрой Інтернету речей , трафік веб-сайту, діяльність LinkedIn або Twitter і корпоративні продажі.

Омніканальність (omnichannel) – бізнес-стратегія, основною ідеєю якої є безперервне якісне обслуговування клієнта, яке передбачає узгодженість роботи всіх каналів комунікації з ним та впливу на нього.

Онбординг (onboarding) – процес формальних та непрограммних процедур щодо прийняття в організацію нового співробітника та його адаптації в ній.

Онлайн-середовище (online environment) – віртуальний простір, у якому може функціонувати певна соціально-економічна система, з'єднана з іншими системами через електронний канал зв'язку, у якому відбувається обмін інформацією шляхом онлайн-дистанційного спілкування, часто асинхронне та на основі Інтернет-технологій.

Онлайнові технології (on-line technologies) – засоби комунікації в мережному інформаційному просторі, що забезпечують синхронний обмін інформацією в реальному часі: «розмовні канали» (чати), аудіо- і відеоконференції та ін.

Опенсорс (open source) – підхід до створення програм з відкритим вихідним кодом або програма з відкритим вихідним кодом.

Операційна ефективність (operational efficiency) – показник, що відображає відношення між витраченими і отриманими ресурсами від бізнес-операції.

Опортунізм (opportunism) – прагнення однієї з довоїрних сторін при укладанні угоди сформулювати умови угоди таким чином, щоб досягти переваг стосовно партнера, з яким укладається угода.

Оптимізація графіки (graphics optimization) – максимальне зменшення розміру графічних файлів, що містять зображення при збереженні їх прийнятної якості. Використовується для забезпечення високої швидкості завантаження веб-сторінок.

Органи управління (management bodies) – організації та їх підрозділи, які наділені повноваженнями приймати управлінські рішення в межах їх компетенції та стежити за виконанням прийнятих рішень.

Організація праці (labor organization) – система заходів, що забезпечує раціональне використання робочої сили, що включає відповідну розстановку людей у процесі виробництва, поділ та кооперацію, методи, нормування та стимулювання праці, організацію робочих місць, їх обслуговування та необхідні умови праці.

Офшорний аутсорсинг (offshore outsourcing) – один з видів аутсорсингу, який передбачає передачу некритичних для бізнесу процесів компаніям, що знаходяться в географічному віддаленні.

Оцифрування (digitization) – перетворення в цифрову форму різних видів інформації – текстів книг, зображень, географічних карт, звуку.

Очищення даних (data cleansing) – процес виявлення, виправлення або видалення пошкоджених або неточних записів з наборів записів, таблиць, баз даних з метою виявлення неповних, неправильних, неточних, нерелевантних частин даних.

Паблісіті (publicity) – комерційно сприятливі повідомлення, презентації або матеріали про товари, послуги, фірми, які передаються за допомогою засобів масової комунікації з метою впливу на громадське сприйняття.

Пакет вимог (requirements package) – пакет вимог для конкретного проекту або ініціативи, який часто включає детальні описи та пов’язані документи.

Памп (pump) – ситуація, яка веде до дуже швидкого й необґрунтованого (штучного) економічно зростання курсу криптовалюти.

Парадокс викидання (the ejection paradox) – ситуація, в якій економічний агент може отримати зиск, якщо попередньо викине або знищить частину своєї власності.

Парне програмування (pair programming) – гнучкий метод розробки програмного забезпечення, за якого два програмісти працюють разом на одній робочій станції.

Парсити (parsi) – збирати, систематизувати та аналізувати дані за допомогою спеціальних програм, що автоматизують процес.

Патерн (pattern) – 1) типові способи, якими людина вирішує різні проблеми; 2) зразок, взірець, шаблон, тобто об’єкт, з якого роблять копії або набори повторювальних об’єктів; 3) загальноприйняте розв’язання проблеми проєктування, яка неодноразово повторюється в багатьох проєктах. Розробники програмного забезпечення адаптують шаблонне рішення під конкретний проєкт.

Первинна пропозиція монет (initial coin offering, ICO) – це механізм залучення капіталу для нових проектів через емісію та продаж токенів на блокчейн-платформі.

Перевиробництво (overproduction) – це перевищення пропозиції продукції над попитом на неї, що призводить до

збільшення запасів продукції внаслідок нездатності її реалізувати.

Персоналізація на основі ІІІ (AI-driven personalization) – використання штучного інтелекту для створення високо персоналізованих послуг та продуктів, які враховують індивідуальні потреби та уподобання користувачів.

Перспективні технології (promising technologies) – інноваційні досягнення або новітні технології в різних наукових, промислових і суспільних областях, які мають потенціал значного впливу та вдосконалення існуючих процесів, продуктів або послуг.

Підключене виробництво (connected manufacturing) – сучасний підхід до організації виробничих процесів, який використовує ІІІ та інші цифрові технології для створення інтегрованої та взаємопов'язаної системи управління виробництвом. Це дозволяє збирати, аналізувати та використовувати дані в режимі реального часу для оптимізації операцій, підвищення продуктивності та забезпечення гнучкості виробництва.

Підтримі / проривні інновації (disruptive innovations) – інновації, які змінюють співвідношення цінностей на ринку. При цьому старі продукти стають неконкурентоздатними через те, що параметри, на основі яких раніше відбувалася конкуренція, стають неактуальними (неважливими).

Плагін (plugin) – модуль до будь-якої програми або операційної системи, що дозволяє відкривати певний тип файлів або здійснювати інші необхідні дії, які без цього модуля зробити не можливо або дуже складно.

Планування ресурсів підприємства (enterprise resource planning) – інтегрована інформаційна система управ-

-П-

ління бізнес-процесами, призначені для автоматизації обліку та управління.

Платформна економіка (platform economics) – модель, в якій компанії створюють платформи, які об'єднують споживачів і продавців для обміну товарами, послугами або навіть даними, створюючи нові можливості та ринки.

Покер планування (planning poker) – метод, який розробники програмного забезпечення використовують, щоб передбачити та оцінити обсяг виконання завдань з проекту.

Польові дослідження (field research) – процес збору первинних даних, при якому можуть використовуватися особисті контакти, первинна інформація, методи економічного аналізу. Вони дають змогу швидко отримати інформацію щодо конкретних вимог ринку, торговельних звичаїв, методів збуту, поведінки споживачів, рівня цін.

Попит (demand) – представлена на ринку потреба в життєвих благах, що визначається кількістю тих чи інших товарів і послуг, які споживачі можуть придбати за цінами, що склалися на ринку.

Постачальник послуги (service provider) – індивідуальний підприємець або юридична особа, що надає замовнику інфокомунікаційну послугу.

Постинг (posting) – процес систематичних публікацій контенту в стрічці соціальних мереж в рамках затвердженого контент-плану.

Пошукова бомба (search bomb) – феномен функціонування пошукової системи, коли будь-який запит призводить до отримання абсурдного або провокаційного результату.

Пояснюваний штучний інтелект (explainable AI) – підхід, який спрямований на здатність систем штучного інтелекту пояснювати свої внутрішні рішення та дії, щоб люди могли розуміти, чому та як саме були зроблені певні висновки або прийняті рішення.

Прибуток на інвестиції (return on investment) – фінансовий коефіцієнт, який ілюструє рівень прибутковості або збитковості бізнесу, враховуючи суму зроблених в цей бізнес інвестицій.

Продакшн (production) – 1) процес створення проекту, матеріальних виробів, інформаційних активів та послуг з метою отримання готового продукту; 2) кінцева версія програми або сайту, доступна пересічним користувачам.

Продуктивність (productivity) – 1) міра, що дозволяє оцінити результати діяльності за одиницю часу або за визначений період; 2) співвідношення між кількістю виготовлених товарів і використаних для цього ресурсів, зокрема праці.

Проектні патерни (project patterns) – абстракції високого рівня, які документують успішні проектні рішення, що є доступними для повторного використання.

Проектування (design) – процес створення проекту-прототипу, прообразу передбачуваного або можливого об'єкта або стану.

Промислова автоматизація (industrial automation) – використання цифрових технологій, роботів, автоматів на виробництві задля заміщення людини або допомоги їй.

Промисловий Інтернет (industrial internet) – мережі передачі даних, що об'єднують пристрой в виробничому секторі, обладнані датчиками і здатні взаємодіяти між собою та зовнішнім середовищем без втручання людини.

Проривна / підривна технологія (disruptive technology) – технологічна інновація, яка відкриває новий технологічний цикл розвитку виробничих систем; при цьому може певною мірою закриватися існуючий цикл, звідки й другий варіант перекладу disruptive technology – «підривна технологія».

Простір колізій (collision domain) – область мережі, в якій пакети можуть стикатись один з одним при пересиланні через спільний носій, створюючи колізії.

Просторовий потік (spatial information flow) – діаграма, яка дозволяє відстежувати просторовий розподіл інформації.

Профілізація (profiling) – збір даних про хід виконання програми, тобто обчислення кількості виконань для кожного оператора, число звернень до змінних, число викликів підпрограм і так далі.

Пул (pool) – сервіс, який забезпечує спільний видобуток криптовалют. Пули стали природним явищем зростом складності майнінгу. Сенс пулу полягає в тому, що група майнерів за допомогою спеціального програмного забезпечення починає виконувати роботу з пошуку нового блоку разом. Пул ділить всю роботу на невеликі частини, які діляться між усіма учасниками.

Рационалізація (rationalization) – сукупність організаційно-технічних заходів, спрямованих на найефективніше використання наявних виробничих ресурсів і найдоцільнішу організацію виробничих процесів.

Реалізація (implementation) – діяльність, пов’язана з втіленням заданого проекту системи у вигляді працездатного виробу (званого реалізацією системи), або конкретний спосіб виконання частиною системи її функцій.

Реалізація додатків (implementation of applications) – процес створення програмного забезпечення для використання на різних платформах.

Реверс (reverse) – декларація, за якою власник втрачених акцій, акредитивів, підтверджує готовність компенсувати збитки, понесені банком, акціонерним товариством у разі зловмисного використання цих документів.

Регенеративні фінанси (regenerative finance, ReFi) – концепція, спрямована на використання криптовалют та блокчейну для фінансування екологічно стійких та соціально значущих проектів. ReFi прагне не лише до отримання прибутку, але й до відновлення та покращення на-вколишнього середовища та суспільства.

Регресійне тестування (regression testing) – тестування програм, спрямоване на виявлення помилок у вже протестованих ділянках вихідного коду. Регресійне тестування варто проводити щоразу після коригування програми чи сайту.

Регресійний аналіз (regression analysis) – встановлення конкретної аналітичної залежності одного або декількох результативних показників від одного або декількох ознак-факторів.

Реінжиніринг (reengineering) – фундаментальне переосмислення і радикальне перепроектування бізнес-процесів компанії для досягнення корінних поліпшень в основних актуальних показниках їх діяльності – вартість, послуги, якість, темпи.

Реклама (advertising) – спеціальна інформація про осіб чи продукцію, що розповсюджується в будь-якій формі та в будь-який спосіб з метою їх популяризації, поширення інформації про них та формування інтересу до них з

боку споживачів задля прямого чи опосередкованого одержання прибутку.

Релокейт (relocate) – переїзд, пов’язаний з працевлаштуванням до компанії в іншому місті чи країні. Найчастіше компанії оплачують кандидату релокейт, якщо фахівець рідкісний, цінний, і такого складно знайти в місті чи країні розташування компанії-роботодавця.

Рендерінг (rendering) – процес побудови й відображення графічної сцени або тривимірного об’єкта за його описом в растрову цифрову форму.

Репозиторій (repository) – місце зберігання пакетів програмного забезпечення. Репозиторій програмного забезпечення керується системою контролю версій чи менеджерами репозиторійв.

Рерайтинг (rewriting) – текст, який створений на основі матеріалів зі збереженням стилю, іншими словами, це переписування чужого тексту своїми словами.

Реструктуризація (restructuring) – процес здійснення організаційно-економічних, правових і технічних заходів, спрямованих на зміну структури підприємства, його управління, форми власності, організаційно-правових форм, з метою фінансового оздоровлення підприємства, збільшення обсягу випуску продукції та підвищення ефективності виробництва.

Реф (reference) – 1) допоміжне зображення або модель, що використовується як зразок і виконує роль орієнтиру для чіткішого уявлення майбутнього рекламного продукту; 2) посилання на когось чи щось.

Рефакторинг додатка (application refactoring) – процес зміни вихідного коду додатка без зміни його зовнішньої поведінки з метою покращення деяких нефункціо-

нальних властивостей коду, таких як читабельність, складність, зручність обслуговування та розширюваність.

Рівень абстракції (abstraction layer) – введення деякого додаткового методу спрощення роботи зі складними пристроями системи, які швидко змінюють свої характеристики.

Рівень ризику (risk level) – величина збитку від небажаних наслідків функціонування складної системи під впливом чинників невизначеності у будь-який момент часу.

Роботизований процес автоматизації (robotic process automation) – застосування технологій для автоматизації повторюваних завдань у сфері бізнесу, що дозволяє оптимізувати робочі процеси та використовувати техніки штучного інтелекту для зниження витрат та підвищення продуктивності.

Робототехніка (robotics) – галузь науки та техніки, що займається розробкою та застосуванням роботів.

Роздільна здатність (resolution) – кількість пікселів, що відображаються на екрані. Це стандартний метод, який використовується у веб-дизайні для визначення розміру зображення.

Розпізнавання мови (speech recognition) – перетворення мовного акустичного сигналу в ланцюжок символів, слів.

Розпізнавання образів (pattern recognition) – розділ кібернетики, який розвиває теоретичні основи й методи класифікації і ідентифікації предметів, явищ, процесів, які характеризуються скінченним набором деяких властивостей і ознак.

Розподілене підприємство (distributed enterprise) – об'єднана інфраструктура, що представляє весь комплекс

підрозділів крупних організацій або транснаціональних корпорацій, розташованих географічно і територіально віддалено один від одного.

Розробка (development) – 1) подія, що викликає зміну, тобто процес, що приводить до зміни або прогресу в ситуації, створення чого-небудь нового; 2) результат все-бічного вивчення, дослідження якогось питання, вирішення якоїсь проблеми.

Розумне місто (smart city) – місто, яке використовує цифрові технології для підвищення якості життя своїх мешканців.

Розумний будинок (smart home) – будинок, оснащений датчиками та зв’язком, що дозволяє йому взаємодіяти з користувачами та адаптуватися до їхніх потреб.

Розумні гроші (smart money) – великий капітал на ринку, який містить значні обсяги активів і грошових коштів. Зазвичай управлюють ними центральні банки країн і великі банки, фінансові фонди, хедж-фонди, інституційні інвестори та інші великі установи.

Саббатикал (sabbatical) – творча відпустка, період, протягом якої співробітник не працює і може відпочивати від повсякденної роботи, подорожувати, займатися саморозвитком. Роботодавець часто оплачує відсутність співробітника або зберігає його робоче місце.

Саботаж (sabotage) – зрив роботи шляхом прямої відмови від неї або свідомо недбалого її виконання.

Санація (sanation) – система заходів, до яких вдається держава з метою поліпшення фінансового стану і запобігання банкрутству або підвищенню конкурентоздатності тієї чи іншої підприємницької структури.

Світовий рейтинг цифрової конкурентоспроможності (the world digital competitiveness ranking) – вимірювання спроможності та готовності економік до дослідження та впровадження цифрових технологій для економічної та соціальної трансформації.

Своп (swap) – похідний фінансовий контракт, за яким одна сторона сплачує іншій фіксований відсоток з якоїсь домовленої суми, а та, у свою чергу, платить перший плаваючий відсоток.

Семантичні ядра (semantic kernels) – повний перелік пошукових запитів, ключових форм та словосполучень, які дають можливість розкрити особливості функціонування суб’єкта підприємницької діяльності, представити актуальний список наявних товарів та послуг з наданням вичерпної інформації про їх характеристики.

Сенсори (sensors) – технології створення пристройів, які збирають і передають інформацію про стан навколошнього середовища за допомогою мереж передачі даних.

Сенсорні мережі (sensor networks) – системи, обладнані датчиками, які збирають та аналізують дані з оточуючого середовища для створення великих обсягів інформації, що використовуються для прийняття бізнес-рішень та оптимізації виробничих процесів.

Сестейнізація економіки (sustainization of economy) – трансформація економіки в напряму набуття нею рис, достатніх для забезпечення сестейнового (сталого) розвитку (sustainable development).

Сестейновість (sustainability) – стан упорядкованості технічних, наукових, екологічних, економічних і соціальних активів, який досягається і постійно підтримується на основі дії зворотних зв’язків і при якому система здатна

забезпечувати динамічну урівноваженість процесів свого метаболізму в часі і просторі.

Система забезпечення безпеки (security system) – стандартні заходи захисту інформації та інформаційних повідомлень, такі, як криптографічне кодування, привласнення пароля або ідентифікатора, електронний цифровий підпис та ін.

Система управління взаємовідносинами з клієнтами (customer relationship management system) – прикладне програмне забезпечення, призначене для автоматизації взаємодії з клієнтами (замовниками), зокрема для підвищення рівня продажів, оптимізації маркетингу і поліпшення обслуговування клієнтів.

Система штучного інтелекту (artificial intelligence system) – 1) комп’ютерна система, взаємодія з якою для користувача мало відмітна від взаємодії з людиною; як правило, такими системами є експертні системи, інтелектуальні роботи і деякі інші застосування; 2) наукові процеси дослідження, розробки та застосування складних алгоритмів, які моделюють людський інтелект.

Системологія (systemology) – наука, об’єктами вивчення якої служать складні системи, яка має в своєму розпорядженні специфічні засоби їх вивчення. Центральне поняття системології – складні системи.

Системотехніка (systems engineering) – комплексна галузь знань і технологія створення компонентів комп’ютерних систем, яка вимагає застосування багатьох інженерних дисциплін для побудови дієвих комп’ютерних комплексів.

Скальперський привід (scalper drive) – програма, яка підключається до основного торгового термінала, в якій можна використовувати необхідний для швидкого здійснення угод функціонал і інтерфейс.

Скальпінг (scalping) – стратегія торгівлі на фондовому ринку. Скальпінгом називають високочастотну внутрішньо-денну торгівлю на біржі. Велика кількість угод і висока швидкість їх здійснення, дозволяють заробляти скальперу практично на будь-якому секторі ринку, за рахунок невеликих, але частих прибутків.

Скейлап (skylap) – компанії, які показують значне зростання ринку. Вони мають розширеній доступ до ринку і значне зростання доходів. Вони більш зрілі, ніж стартапи, але ще корпораціями.

Смарт-контракт (smart contract) – комп'ютерний алгоритм, який використовують при укладанні й підтримці поетапного виконання комерційних контрактів у технології блокчейн.

Соціальне фінансування (social finance) – інвестиції в проєкти, які є необхідними для досягнення соціальних цілей, наприклад, таких, що включені до Порядку денного сталого розвитку. Впливаючи на вартість капіталу, соціальне фінансування може створювати стимули для фірм слідувати бізнес-моделям, які краще відповідають соціальним цілям.

Соціальні мережі (social media) – онлайн-сервіси, які дозволяють користувачам спілкуватися між собою та ділитися інформацією.

Спек (specification) – документ з детальним описом вимог, умов і технічних характеристик того, як повинна розроблятися і працювати комп'ютерна програма.

Спендемік (spendemic) – термін, який використовується для опису зростання витрат або покупок у відповідь на певні події або тенденції, такі як зміни в споживчому підході під час пандемії або інших значущих подій, що призводять до значного збільшення витрат.

Спільна розробка продуктів (joint development of products) – бізнес-стратегія, робочий процес та колекція програмних додатків, що полегшує різним організаціям спільну роботу над розробкою продукту.

Спільне використання (shared use) – економічна модель, що передбачає колективне використання товарів, основане на оренді предметів користування або купівлі послуг з їх використання замість придбання відповідних товарів.

Спонсорство (sponsorship) – добровільна безприбуткова участь фізичних та юридичних осіб у матеріальній підтримці благодійної діяльності з метою популяризації винятково свого імені (назви), торгової марки.

Спринг (sprint) – заданий проміжок часу, за який потрібно виконати запланований обсяг роботи, щоб наприкінці цього відрізу отримати очікуваний результат.

Спартап (startup) – комерційний проєкт, заснований на будь-якій ідеї, який базується на обмежених ресурсах і потребує фінансування для розвитку.

Сталий (сестейновий) розвиток (sustainable development) – всесвітня концепція, яка передбачає такі форми соціально-економічного розвитку, які забезпечують задоволення потреб сучасних поколінь, але не ставлять під загрозу здатність майбутніх поколінь задовольняти свої власні потреби.

Статистика (statistics) – галузь знань, наука, у якій викладаються загальні питання збору, виміру, моніторингу, аналізу масових статистичних (кількісних чи якісних) даних та їх порівняння.

Статистичний аналіз (statistical analysis) – аналіз статистичних даних, які характеризують масові процеси та

явища будь-якої сфери людського життя з метою виявлення зв'язків та закономірностей поточного стану, а також прогнозування подальшого розвитку.

Стереолітографія (stereolithography) – технологія 3D-друку, яка використовується для виробництва моделей, прототипів, зразків і деталей продукції шар за шаром, шляхом затвердіння фото-чутливого матеріалу, який піддається дії ультрафіолетового лазеру, або іншого подібного джерела енергії.

Стратегічний альянс (strategic alliance) – співробітництво між компаніями, яке характеризується погодженим управлінням, загальними вигодами і створенням нової цінності для обох (усіх) партнерів.

Структура розподілу роботи (work breakdown structure) – схематична діаграма або документ, який включає покроковий план розбиття великого проекту на менші, керовані та зрозумілі частини або завдання.

Субіндекс (subindex) – 1) група цінних паперів, які є частиною більшої класифікації, але які також відстежуються як окрема група через загальну підхарактеристику; 2) показник у загальному індексі, який формується на основі середніх значень індикаторів з урахуванням коефіцієнтів.

Таргетолог (targetologist) – фахівець, який знає особливості функціонування певної соціальної мережі, її основні інструменти та механізми роботи і, керуючись цими знаннями займається налаштуванням і веденням реклами в цій мережі.

Телекомунікація (telecommunication) – передавання, випромінювання та/або приймання знаків, сигналів, письмового тексту, зображенъ та звуків або повідомлень будь-

якого роду по радіо, провідниковых, оптичних або інших електромагнітних системах.

Темп зростання (growth rate) – показник ряду динаміки, який показує у скільки разів змінився поточний (порівнюваний) рівень показника, що аналізується, порівняно з рівнем попереднього або базового періоду.

Технічна конвергенція (technical convergence) – злиття різних технологій та галузей, яке призводить до створення нових інноваційних рішень, що забезпечує вплив на економіку через появу нових ринків та можливостей для розвитку бізнесу.

Технічний аналіз (technical analysis) – метод аналізу ринку, в основі якого лежать певні шаблони, які утворюються масовою поведінкою учасників ринку, що дає певні сигнали про те, яка подія на ринку відбудеться з високою ймовірністю.

Технічний борг (technical debt) – баги та недоробки, що залишилися у коді через нестачу часу на розробку чи низьку кваліфікацію програмістів. Технічний борг потрібно закривати, що призводить до додаткових витрат у майбутньому.

Технологічна сингулярність (technological singularity) – гіпотетичне вибухоподібне зростання швидкості науково-технічного прогресу, яке ймовірно настане внаслідок створення штучного інтелекту і машин, здатних до самовідтворення.

Технологічний інкубатор (technology incubator) – організація або програма, яка надає підтримку та ресурси для стартапів з метою сприяти їхньому розвитку та успіху.

Технологія носимих пристройів (technology of wearable devices) – інноваційні рішення, що використовуються

для створення пристройів, які можна носити при собі, що сприяє збору даних та їх аналізу, забезпечуючи важливий вплив на економіку через розвиток нових послуг та платформ.

Токен (token) – це одиниця цифрового активу, що використовується в блокчайн-екосистемах для представлення права власності або доступу до певних ресурсів, товарів чи послуг.

Токенізація активів (asset tokenization) – це процес перетворення прав на активи у цифрові токени, що представляють права власності або інші права на ці активи та їх зберігання і управління на блокчайн-платформі. Цей процес забезпечує підвищенну ліквідність, прозорість і доступність активів, а також знижує транзакційні витрати та витрати на управління.

Токеноміка (tokenomics) – це сукупність принципів та моделей, які визначають створення, розподіл і управління токенами в рамках цифрових економічних систем і бізнес-процесів. Токеноміка охоплює економічні, технічні та соціальні аспекти використання токенів, які є одиницями цінності в блокчайн-мережах і використовуються для стимулювання дій та поведінки в цифрових екосистемах.

Трансакційна платформа (transaction platform) – різноманітні інтернет-майданчики для взаємодії постачальників і покупців товарів та послуг.

Трансверсальні навички (transversal skills) – навички, які зазвичай розглядаються як такі, що не пов’язані з конкретною роботою, завданням, навчальною дисципліною або галуззю знань і можуть бути використані в найрізноманітніших ситуаціях і робочих умовах.

Трейдинг (trading) – торгівля на фондовому або валютному ринку та отримання прибутку від різниці цін. Предметом продажу є валюта різних країн і цінні папери.

Трембіта (trembita) – національна система України, яка дозволяє державним органам безпечно обмінюватись електронними повідомленнями між собою.

Управління (management) – особливий вид інтелектуальної діяльності, що застосовує різноманітні засоби і методи впливу на процеси, на особу чи групу осіб.

Управління ресурсами підприємства (management of enterprise resources) – комплексна інформаційна система, що об'єднує всі процеси підприємства та інструменти управління ними.

Фаєрвол (firewall) – система мережової безпеки, яка відстежує та контролює вхідний та вихідний мережевий трафік на основі заздалегідь визначених правил безпеки.

Фазовий перехід (phase transition) – вид трансформації фізичних або соціально-економічних систем, при якому властивості системи стрибкоподібно змінюються за безперервної зміни зовнішніх параметрів; для соціально-економічних систем такими зовнішніми параметрами виступають фактори природного середовища (наявність природних ресурсів, забруднення й руйнування екосистем, порушення клімату). В сучасному контексті фазовий перехід може означати формування нової соціально-економічної формациї, здатної забезпечити сестейновий (sustainable) розвиток людства.

Фандрайзинг (fundraising) – збір коштів неурядовими організаціями для благодійних цілей, підтримки соціально вразливих верств населення, людей, що опинилися в складних життєвих обставинах, тощо.

Фідбек (feedback) – зворотний зв’язок або спосіб зrozуміти потреби, вимоги, результати в роботі співробітників компанії.

Фіджитал (phygital) – це комбінація фізичного (physics) та цифрового (digital) світів, де фізичні об’єкти мають цифрові аналоги на блокчейні (такі як NFT), забезпечуючи безшовну взаємодію (seamless interaction) між ними.

Фінтех (fintech) – термін, який використовується для опису компаній, які займаються технологічними інноваціями у фінансовому секторі, щоб надати споживачам і цільовим користувачам більше свободи та впливу на фінанси.

Форвард (forward) – терміновий контракт, відповідно до якого покупець та продавець погоджуються на постачання товару обумовленої якості та кількості чи валюти на певну дату у майбутньому. Ціна товару, валютний курс та інші умови фіксуються у момент укладання угоди.

Фріланс (freelance) – вільна віддалена робота з різними замовниками. Фрілансер може бути самозайнятим, працювати з клієнтами за договором, але водночас не перебувати в штаті, в якомусь підприємстві.

Ф’ючерсний контракт (futures contract) – стандартний документ, укладений як стандартизований контракт, який засвідчує зобов’язання продати або придбати відповідну кількість базового активу (цінний папер і т. д.) у визначений час в майбутньому з фіксацією ціни базового активу під час укладання контракту.

Хаб (hub) – дослівно – вузол, розвилка. Таким словом а) називають налаштування для підключення декількох пристрій через USB та б) позначають аеропорти, де можна пересісти на інший літак для подальшої подорожі. Однак у широкому випадку такий «вузол» доречніше на-

звати, як «точка збору», «майданчик зустрічей», або вузол якоїс мережі.

Хайп (hype) – 1) агресивна та нав'язлива реклама, метою якої є формування переваг споживача; 2) вид фінансового інтернет-шахрайства, який функціонує у вигляді фінансової піраміди; 3) високоприбуткова інвестиційна програма, яка є одним з видів інвестиційних програм, що дає високі процентні ставки.

Холдинг (holding company) – структура управління, коли одна компанія контролює фінансові або управлінські рішення інших компаній, що дозволяє їм діяти як одне ціле економічне утворення.

Хостинг (hosting) – принцип та спектр послуг з розміщення й підтримки веб-сторінок (сайтів і ресурсів клієнта) на сервері веб-провайдера із забезпеченням цілодобового доступу до них.

Хмарні обчислення (cloud computing) – моделі надання IT-послуг, що базуються на використанні розподілених обчислювальних ресурсів.

Хмарні технології (cloud technologies) – спосіб надання комп’ютерних ресурсів як онлайн послуги через все світню мережу суперкомп’ютерів та великих даних.

Цедент (cedent) – страховик, що передає за плату частину прийнятого за договором зі страхувальником ризику на перестрахування іншому страховикові або професійному пере страховикові.

Цесія (cession) – правочин, який закріплює перехід права на стягнення боргу з боржника. Він не є окремим видом договору та може мати вигляд договору купівлі-продажу, міни чи дарування.

Циркулярна економіка (circular economy) – модель економічного розвитку на основі циклів повторного використання матеріальних ресурсів, що є альтернативною лінійній економіці одноразового використання ресурсів; це передбачає відновлення, повторне використання, раціональне споживання ресурсів і дозволяє створити додаткову цінність, за допомогою ресурсів інтелектуальних рішень з багаторазового використання.

Циркулярні платформи (circular platforms) – платформи, які сприяють циркулярній (круговій) економіці шляхом обміну продуктами та матеріалами, підтримки ланцюгів поставок, що підкреслюють повторне використання, ремонт, переробку та утилізацію.

Цифрова валюта центрального банку (central bank digital currency, CBDC) – цифрова форма національної валюти, що випускається та управляється центральним (національним) банком і є законним платіжним засобом. CBDC розглядається як спосіб покращення платіжних систем та контролю над грошовим обігом.

Цифрова грамотність (digital literacy) – здатність використовувати цифрові технології ефективно та критично.

Цифрова дистрибуція (digital distribution) – один із сучасних методів поширення легального електронного контенту інтернет-каналами, без використання матеріальних носіїв.

Цифрова економіка (digital economy) – економіка, в якій ключовими факторами та засобами виробництва є цифрові дані (бінарні, інформаційні тощо) та мережеві транзакції.

Цифрова ідентичність (digital identity) – сукупність інформації, дані, які унікально описують особу, організацію або електронне обладнання, що існує в Інтернеті.

Цифрова інженерія (digital engineering) – практика, у якій створюються та постачаються нові програми. Охоплюючи методології, корисність і процес створення нових цифрових продуктів від початку до кінця; цифрова інженерія використовує дані та технології для вдосконалення додатків або навіть абсолютно нових рішень.

Цифрова компетентність (digital competence) – впевнене, критичне і відповідальне використання та взаємодія з цифровими технологіями для навчання, професійної діяльності та участі у суспільному житті.

Цифрова нерівність (digital inequality) – новий вид соціальної диференціації, відмінності в матеріальних, культурних і когнітивних ресурсах, необхідних для ефективного використання інформаційно-комунікаційних технологій.

Цифрова нитка (digital thread) – потік інформації про продуктивність і використання продукту від проектування до виробництва, продажу, використання та утилізації або переробки.

Цифрова освітня платформа (digital educational platform) – інформаційний ресурс, який створюється та підтримується надавачами освітніх послуг для використання в навчальному процесі.

Цифрова трансформація (digital transformation) – процес впровадження цифрових технологій у всі сфери життя, від взаємодії між людьми до промислових виробництв, від предметів побуту до дитячих ігор.

Цифрове суспільство (digital society) – суспільство, яке інтенсивно та продуктивно використовує цифрові технології для власних потреб, а також для досягнення та реалізації спільніх економічних, суспільних та громадських цілей.

Цифровий двійник (digital twin) – 1) програмний аналог фізичного пристрою, що моделює внутрішні процеси, технічні характеристики та поведінку реального об'єкта в умовах впливу перешкод та навколишнього середовища; 2) віртуальна копія фізичного об'єкту, системи або процесу, створена для моделювання, моніторингу та оптимізації їх роботи в реальному часі.

Цифровий добробут (digital well-being) – вміння користуватися технологіями так, щоб вони полегшували життя, а не відволікали від нього іншими словами добробут з врахуванням вміння раціонально користуватися технологіями.

Цифровий контакт-центр (digital contact center) – хмарний контакт-центр, який використовує новітні цифрові технології, щоб значно покращити взаємодію з клієнтами через різні канали.

Цифровий маркетолог (digital marketer) – людина, яка просуває продукти та послуги за допомогою цифрових каналів взаємодії з аудиторією, включаючи Інтернет, цифрове телебачення і соціальні медіа, з використанням різних цифрових пристрій.

Цифровий ринок (digital market) – вільне поширення онлайн-послуг та розваг за межі національних кордонів, створення єдиного простору онлайн-платежів, розвитку бізнесу завантаження музики.

Цифровий розрив (the digital divide) – нерівність у доступі до можливостей в економічній, соціальній, культурній, освітній галузях, які існують або поглиблюються в результаті неповного, нерівномірного або недостатнього доступу до комп'ютерних, телекомунікаційних та цифрових технологій.

Цифровий слід (digital footprint) – те, що ми залишаємо в мережі, користуючись інтернетом: геомітки, фото, відео, повідомлення, пошукові запити, паролі, номери карток, пости у соціальних мережах.

Цифрові дивіденди (digital dividends) – виплати, що мають здійснюватися інтернет-компаніями своїм користувачам за використання їхніх даних.

Цифрові інструменти в маркетингу (digital tools in marketing) – набір інструментів інтернет-маркетингу, які дозволяють компанії взаємодіяти з аудиторією в онлайн-середовищі. Основні digital-інструменти: контекстна реклама (PPC), email-маркетинг, пошукова оптимізація (SEO), оптимізація конверсії, соціальні мережі (SMM), таргетингова реклама, відео реклама.

Цифрові інфраструктури (digital infrastructures) – комплекс технологій, продуктів та процесів, що забезпечують обчислювальні, телекомунікаційні та мережеві можливості на цифровій основі.

Цифрові навички (digital skills) – навички щодо цифрових технологій, тобто цифровий інтелект.

Цифровізація (digitalization) – впровадження цифрових технологій в усі сфери життя: від взаємодії між людьми до промислових виробництв, від предметів побуту до дитячих іграшок, одягу.

Цілі сталого розвитку (the sustainable development goals – SDGs) – ключові напрямки розвитку країн, що були ухвалені на Саміті ООН зі сталого розвитку в 2015 році. У документі сформульовані 17 найважливіших стратегічних цілей сестейнового розвитку на період до 2030 року (далі формульовання цілей дано у спрощеному вигляді): 1) подолання бідності; 2) ліквідація голоду; 3) забезпечення здоров'я і добробуту; 4) забезпечення якісної освіти; 5) ген-

дерна рівність; 6) чиста вода і санітарія; 7) недорога і чиста енергія; 8) забезпечення сестейнового економічного зростання і гідної роботи; 9) створення необхідної інфраструктури; 10) зниження нерівності в країнах; 11) створення сестейнових поселень; 12) забезпечення моделей сестейнового споживання і виробництва; 13) запобігання зміни клімату; 14) збереження морських екосистем; 15) забезпечення цілісності екосистем суші; 16) забезпечення миру, правосуддя та ефективних громадських інститутів; 17) посилення партнерства в інтересах сестейнового розвитку. Зазначені цілі покликані замінити колишні «Цілі сестейнового розвитку тисячоліття» (Millennium Development Goals).

Ціна (price) – грошовий вираз вартості товару; кількість грошей, що сплачується або одержується за одиницю товару або послуги. Одночасно ціна відображає його споживчі властивості, купівельну спроможність грошової одиниці, силу конкуренції та ін.

Чат-боти (chat bots) – запрограмовані пристрой-помічники, які спілкуються за допомогою голосових або текстових засобів. Вони розроблені, щоб імітувати людську розмову та забезпечувати взаємодію з користувачами в реальному часі.

Чекбокс (check box) – елемент графічного інтерфейсу користувача. Невеликий квадратик в діалоговому вікні або у заповнюваній формі.

Шедула (schedule) – частки, на які поділяють усі доходи залежно від їхніх джерел і кожна з яких оподатковується окремо.

Шерингова економіка (sharing economy) – економічна модель, що визначається як діяльність на основі спільногор користування ресурсами і полягає в придбанні, наданні або спільному доступі до товарів і послуг, що часто

здійснюється за допомогою онлайн-платформи, заснованої на спільноті.

ІІІ для всього (AI for everything) – концепція, що описує інтеграцію штучного інтелекту у всі аспекти цифрової економіки та життя, включаючи підвищення масштабованості, гнучкості та ефективності платформ, покращення процесу прийняття рішень, а також створення високоперсоналізованих сервісів та продуктів.

Шлюз (sluice) – пристрій, який здійснює контроль всієї нано-мережі через мережу Інтернет.

Шомаж (shomage) – страхування втрати прибутку та інших фінансових втрат, зумовлених призупинкою виробництва внаслідок настання страхового випадку, наприклад повені, пожежі, осідання ґрунту.

Штучний інтелект (artificial intelligence) – галузь комп’ютерних наук, що займається створенням інтелектуальних агентів, тобто систем, які можуть діяти розумно та ефективно.

Штучний суперінтелект (artificial superintelligence – ASI) – це гіпотетичний рівень розвитку штучного інтелекту, при якому інтелект і здібності машини значно перевершують людські у всіх аспектах, включаючи креативність, мудрість та соціальні навички. ASI є наступним етапом еволюції ІІІ після AGI й передбачає створення інтелектуальних систем, які можуть досягати цілей більш ефективно і швидко, ніж будь-яка людина.

Юзабіліті (usability) – концепція веб-дизайну, яка описує, наскільки зручним є ваш сайт для відвідувачів, для яких він був розроблений.

Юзербар (userbar) – графічне зображення, що використовується як підпис учасниками веб-форумів, інтернет-конференцій та інших засобів спілкування в Інтернеті.

Юніт-економіка (unit economics) – галузь економіки, що вивчає виробництво, споживання та розподіл товарів та послуг у малих масштабах, зазвичай на рівні окремих підприємств чи окремих ринків, з урахуванням їх взаємодії та впливу на економічну систему загалом.

Якірний текст (anchor text) – фраза або кілька слів, які містять гіперпосилання. Використання якірного тексту має важливе значення для пошукових систем, оскільки він ілюструє вміст цільової сторінки і її акценти, а також впливає на місце, яке веб-сторінка посідає у рейтингу пошукових систем.

Українсько-англійський словник

A

абандон	abandon
абекор	abecor
авераж	average
авіста	promissory note
автаркія	autarchy
автоматизація бізнес-процесів	business process automation
автоматизована система управління	automated control system
автоматизоване реферування	automated referencing
автоматика	automatics
автоматичні стабілізатори	automatic stabilizers
авторизація	authorization
агіл (аджайл)	agile
адвокат бренду	brand advocate
адитивна економіка	additive economy
адитивна технологія	additive technology
адитивність	additivity
адитивне виробництво	additive manufacturing
адресний платіж	address payment
аерокосмічний моніторинг	aerospace monitoring
активи	assets
акцепт	acceptance
акція	action
алготрейдинг	algotrading
аналіз SWOT	analysis SWOT
аналіз маркетингової інформації	analysis of marketing information
аналіз перспектив бізнесу	analysis of business prospects
аналітика даних страхування комерційного майна	analytics of commercial property insurance data
аналітика утиліт	utility analytics
аналітична розвідка	analytical intelligence

андеррайтер	underwriter
антивірусна програма	antivirus program
антикрихкість	antifragility
апаратне забезпечення	hardware
апертура	aperture
aproбация	testing
арбітраж	arbitration
аутентифікація	authentication
аутсорсинг бізнес-процесів	outsourcing of business processes
аутсорсингова компанія	outsourcing company
аутстафінг	outstaffing
аутстаффінгова модель	outstaffing model
афіліати	affiliate

B

багатогалузевий комплекс	multi-industry complex
байт	byte
баланс робочого часу	balance of working time
балансова модель	balance model
банер	banner
банерна сліпота	banner blindness
бартер	barter
бекап	backup
беклінк	backlink
бенефіціар	beneficiary
бенч	bench
бенчмарк	benchmark
бізнес-аналітик	business analyst
бізнес-інжиніринг	business engineering
бізнес-модель	business model
бізнес-план	business plan
бізнес-статистика	business statistics
блінг	billing
біоінформатика	bioinformatics
біометрична ідентифікація	biometric identification

-Б-

біткоїн	bitcoin
біфуркація	bifurcation
блакитні фішки	blue chips
блокчейн	blockchain
бордеро	bordereau
брендовий трафік	brand traffic
брифінг	briefing
брокер	broker
бюджет	budget

B

валідність	validity
валютний кліринг	currency clearing
валютний паритет	currency parity
вальвація	valvation
веб-аналітика	web analytics
веб-браузер	web browser
веб-портал	web portal
веб-сайт	website
веб-трафік	web traffic
веб-хостинг	web hosting
вексель	bill
вексельне досьє	promissory note file
велика мовна модель	large language model
великі дані	big data
венчур	venture
венчурне підприємництво	venture entrepreneurship
венчурний бізнес	venture business
вертикальна маркетингова система	vertical marketing system
вестинг	vesting
виправлення	lay-off
виробнича потужність	production capacity
виробнича програма	production program
відкритий інтерес	open interest
відкладений попит у рекламі	delayed demand in advertising

відповідальний штучний інтелект	responsible AI
візуально-видовищні засоби реклами	visual and spectacular means of advertising
вікі	wiki
вікіноміка	wikinomics
вікі-платформа	wiki platform
вікі-проєкт	wikiprojects
вікі-сайт	wiki site
вікі-спільнота	wiki community
віральнастість	viral content
віртуальна економіка	virtual economy
віртуальна машина	virtual machine
віртуальна пам'ять	virtual memory
віртуальна платформа	virtual platform
віртуальний простір	virtual space
віртуальна реальність	virtual reality
віртуальна спільнота	virtual communities, e-communities
воркейшн	workation
вуглецеві токени	carbon tokens
вузький штучний інтелект	artificial narrow intelligence
в'юпорт	viewport

Г

гейміфікація	gamification
гемба	gemba
генеральна ліцензія	general license
генеративний штучний інтелект	generative artificial intelligence
генерика	generic
геотаргетинг	geotargeting
гіг-контракт	gig contracts
гіг-спеціаліст	gig workers
гігієна даних	data hygiene
гілка	branch

-Г-

глобальний індекс інновацій
горизонтальна інтеграція
гостьовий пост
графічний інтерфейс
гудвіл

the global innovation index
horizontal integration
guest post
graphical interface
goodwill

Д

дайджест
дамп
дата-аналітичне мислення
даталогічна модель даних
датамайнінг
дашборд
демаркетинг
дематеріалізація
демонополізація
дериватив
дефолт
децентралізована наука
децентралізовані фінанси
джерело трафіка
джуніор
диверсифікація
дизайнер віртуального
 середовища
дизайнер голосових
 інтерфейсів
дилема інноватора
дистрибутив
диференціація товару
дифузійна модель
дифузія інновацій
діагностика конкурентного
 середовища
діаграма вигорання
діджитайзер

digest
dump
data-analytic thinking
data logical model
data mining
dashboard
demarketing
dematerialization
demonopolization
derivative
default
decentralized science
decentralized finance
traffic source
junior
diversification
designer of the virtual
 environment
designer of voice interfaces

the innovator's dilemma
distributor
product differentiation
diffusion model
diffusion of innovation
diagnostics of the competitive
 environment
burndown chart
digitizer

діджиталізація (цифровізація)	digitalization
діджитизація (оцифрування)	digitization
доповнена реальність	augmented reality
дорвей	doorway
досвід трансформації	the experience of transformation
драйвер	driver
дродаун	drawdown

E

еволюційний алгоритм	evolutionary algorithm
економіка вражень	the experience economy
економіка креаторів	creator economy
економічна дестабілізація	economic destabilization
економічна динаміка	economic dynamics
економічна злочинність	economic crime
економічна кібернетика	economic cybernetics
економічна стратегія	economic strategy
економічне зростання	economic growth
економічний ефект	economic effect
економічна ефективність	economic effectiveness / efficiency
економічний тренінг	economic training
економічні класифікації	economic classifications
екосистема стартапів	startup ecosystem
екстраполяція	extrapolation
еластичний макет	elastic layout
електромобіль	electric car
електронна ідентифікація	electronic identification
електронна комерція	e-commerce
електронне здоров'я	e-health
електронне навчання	e-learning
електронне урядування	e-governance
електронні гроші	e-money
електронний документообіг	electronic document management

-E-

електронний уряд	e-government
ембарго	embargo
енві	envy
енергоефективність	energy efficiency
енергоменеджмент	energy management
етика даних	data ethics
етичне інвестування	ethical investment

3

загальний штучний інтелект	artificial general intelligence
зворотна боніфікація	reverse bonification
зворотна інтеграція	backward integration
зворотне котирування	reverse quote
зелена економіка	green economy
зв'язок	connection
здійснення проекту	implementation of the project
зовнішній інтерфейс	external interface

I

ідентифікація	identification
іміджевий копірайтинг	image copywriting
іmpакт-інвестування	impact investing
індекс доу-ジョンса	Dow Jones index
індекс людського розвитку	human development index
індекс мережної готовності	networked readiness index
індекс цифрової адаптації	digital adoption index
індекс цифрової економіки та суспільства	digital economy and society index
індосамент	endorsement
індосат	endosat
індосант	endorser
Індустрія 3.0	Industry 3.0
Індустрія 4.0	Industry 4.0
Індустрія 5.0	Industry 5.0

інжиніринг	engineering
інжинірінго-консалтингова фірма	engineering and consulting company
інкубатор стартапів	startup incubator
інноваційна економіка	innovative economy
інноваційний бізнес-інкубатор	innovative business incubator
інсайдер	insider
інтегрітет даних	data integrity
інтегровані маркетингові комунікації	integrated marketing communications
інтелектуалізація виробництва	intellectualization of production
інтелектуальний аналіз даних	data mining
інтелектуальний портфельний менеджмент	intelligent portfolio management
інтерактивний дизайн	interaction design
інтернет-банкінг	internet banking
інтернет-трафік	internet traffic
інтерполяція	interpolation
інфляційні тиски	inflationary pressures
інфодемія	infodemic
інформаційна архітектура	information architecture
інформаційна безпека	information security
інформаційна війна	information war
інформаційна технологія	information technology
інформація	information
інфраструктура бізнесу	business infrastructure
іншуртех	insurtech

K

кабінетні дослідження	office studies
кадрова політика	personnel policy
кампанія	campaign
канал розповсюдження реклами	advertising distribution channel

-К-

кардрідер	card reader
керована ВМС	managed by the navy
керування трафіком	traffic management
кібербезпека	cybersecurity
кіберсквоттинг	cybersquatting
кіберфізична система	cyber physical system
кластеризація	clustering
клікбейт	clickbait
кліринг	clearing
клієнтська розвідка	customer intelligence
клієнтський досвід	customer experience
ключова компетенція	key competence
коворкінг	coworking
когнітивні технології	cognitive technologies
код-рев'ю	code review
комбінаторний ефект	combinatorial effect
комодитизація	commoditization
компанія	company
компетенція	competence
компілятор	compiler
комп'ютеризація	computerization
комп'ютерний зір	computer vision
комп'ютерний інженіринг	computer engineering
конверсія	conversion
конгломерат	conglomerate
контакт-центр	contact center
контекстна реклама	contextual advertising
контент	content
контент-маркетинг	content marketing
контролінг	controlling
контроффер	controffer
концептуальна модель	conceptual model
концерн	concern
копрайт	copyright
корнер	corner
корпоративний сайт	corporate site
котирування	quotation
котування	financial quote

краудсорсінг	crowdsourcing
краудінвестинг	crowdinvesting
краудфандинг	crowdfunding
креативна економіка	creative economy
криптовалюта	cryptocurrency
криптографія	cryptography
кроспостінг	cross-posting

Л

леверидж	leverage
легасі	legacy
лендінг	landing
лід	lead
лідогенерація	lead generation
лізинг	leasing
лінкбілдинг	link building
людиноорієнтований інтерфейс	human oriented interface
людське доповнення	human augmentation

М

майнінг	mining
макрогенератор	macrogenerator
макромаркетинг	macromarketing
маржа	margin
маркетинг організацій	marketing organizations
маркетингова діяльність	marketing activity
маркетингова ревізія	marketing audit
маршалінг	marshaling
маршрутизатор	router
маскоментінг	mask commenting
математична лінгвістика	mathematical linguistics
матриця відстеження вимог	requirement traceability matrix
машинне навчання	machine learning

-М-

медіаканал	media channel
мережа, що самоорганізується	self-organizing network
мережева економіка	network economy
мережевізація	networking
мерчандайзинг	merchandising
метавсесвіт	metaverse
метадані	metadata
метазнання	metaknowlege
механізм причинності	mechanism of causality
мехатроніка	mechatronics
міграція даних	data migration
мітап	mitap
мітка	label
модель реалізації	implementation model
моделювання	modeling
модемний пул	modem pool
модератор	moderator
модернізація цифрового ядра	modernization of the digital core
модульна розробка	modular design
модульне програмування	module programming
монітор обробки транзакцій	transaction processing monitor
моніторинг	monitoring
моноліт	monolith
морфінг	morphing
мультипротокольна мережа	multiprotocol network

H

навігація	navigation
нанотехнології	nanotechnology
наочні засоби реклами	visual means of advertising
насичення попиту	saturation of demand
наскрізна аналітика	end-to-end analytics
наука про дані	data science
науково-інформаційна	scientific and informative

діяльність	activity
науково-технічний прогрес	scientific and technical progress
невзаємозамінний токен	non-fungible token, NFT
нейроекономіка	neuroeconomics
нейронні мережі	neural networks
нейротехнології	neurotechnology
неортодоксальна економіка	heterodox economics
нецінова конкуренція	non-price competition
ноу-хау	know-how

O

об'єктно-орієнтована технологія	object-oriented technology
обмежений ринок	limited market
обробка даних	data processing
озеро даних	data lake
омніканальність	omnichannel
онбординг	onboarding
онлайн-середовище	online environment
онлайнові технології	on-line technologies
опенсорс	open source
операційна ефективність	operational efficiency
опортунізм	opportunism
оптимізація графіки	graphics optimization
органі управління	management bodies
організація праці	labor organization
офшорний аутсорсинг	offshore outsourcing
оцифрування	digitization
очищення даних	data cleansing

П

паблісіті	publicity
пакет вимог	requirements package
памп	pump

-П-

парадокс викидання	the ejection paradox
парне програмування	pair programming
парсити	parsi
патерн	pattern
первинна пропозиція монет	initial coin offering, ICO
передвиробництво	overproduction
персоналізація на основі ІІІ	AI-driven personalization
перспективні технології	promising technologies
підключене виробництво	connected manufacturing
підривні / проривні	disruptive innovations
інновацій	
плагін	plugin
планування ресурсів	enterprise resource planning
підприємства	
платформна економіка	platform economics
покер планування	planning poker
польові дослідження	field research
попит	demand
постачальник послуги	service provider
постинг	posting
пошукова бомба	search bomb
пояснюваний штучний	
інтелект	explainable AI
прибуток на інвестиції	return on investment
продажи	production
продуктивність	productivity
проектні патерни	project patterns
проектування	design
промислова автоматизація	industrial automation
промисловий інтернет	industrial internet
проривна / підривна	disruptive technology
технологія	
простір колізій	collision domain
просторовий потік	spatial information flow
профілізація	profiling
пул	pool

P

раціоналізація	rationalization
реалізація	implementation
реалізація додатків	implementation of applications
реверс	reverse
регенеративні фінанси	regenerative finance, ReFi
регресійне тестування	regression testing
регресійний аналіз	regression analysis
реінжиніринг	reengineering
реклама	advertising
релокейт	relocate
рендерінг	rendering
репозиторій	repository
рерайтинг	rewriting
реструктуризація	restructuring
реф	reference
рефакторинг додатка	application refactoring
рівень абстракції	abstraction layer
рівень ризику	risk level
роботизований процес	robotic process automation
автоматизації	
робототехніка	robotics
роздільна здатність	resolution
розвізнавання мови	speech recognition
розвізнавання образів	pattern recognition
розділене підприємство	distributed enterprise
розробка	development
розумне місто	smart city
розумний будинок	smart home
розумні гроші	smart money

C

саббатикал	sabbatical
саботаж	sabotage
санація	sanation

-C-

світовий рейтинг цифрової конкурентоспроможності	the world digital competitiveness ranking
своп	swap
семантичні ядра	semantic kernels
сенсори	sensors
сенсорні мережі	sensor networks
сестейнізація економіки	sustainization of economy
сестейновість	sustainability
система забезпечення безпеки	security system
система управління взаємовідносинами з клієнтами	customer relationship management system
система штучного інтелекту	artificial intelligence system
системологія	systemology
системотехніка	systems engineering
скальперський привід	scalper drive
скальпінг	scalping
скейлап	skylap
смарт-контракт	smart contract
соціальне фінансування	social finance
соціальні мережі	social media
спек	specification
спендемік	spendemic
спільна розробка продуктів	joint development of products
спільне використання	shared use
спонсорство	sponsorship
спринт	sprint
сталий (сестейновий)	sustainable development
розвиток	
стартап	startup
статистика	statistics
статистичний аналіз	statistical analysis
стереолітографія	stereolithography
стратегічний альянс	strategic alliance
структурна розподіл роботи	work breakdown structure
субіндекс	subindex

Т

таргетолог	targetologist
телекомунікація	telecommunication
темп зростання	growth rate
технічна конвергенція	technical convergence
технічний аналіз	technical analysis
технічний борг	technical debt
технологічна сингулярність	technological singularity
технологічний інкубатор	technology incubator
технологія носимих пристрій	technology of wearable devices
токен	token
токенізація активів	asset tokenization
токенізація нерухомості	tokenized real estate
токеноміка	tokenomics
трансакційна платформа	transaction platform
трансверсальні навички	transversal skills
трейдинг	trading
трембіта	trembita

Ү

управління ресурсами підприємства	management of enterprise resources
управління	management

Φ

фаервол	firewall
фазовий перехід	phase transition
фандрейзинг	fundraising
фідбек	feedback
фіджитал	phygital
фінтех	fintech
форвард	forward
фриланс	freelance

ф'ючерсний контракт

futures contract

X

хаб

hub

хайп

hype

холдинг

holding company

хостинг

hosting

хмарні обчислення

cloud computing

хмарні технології

cloud technologies

Ц

цедент

cedent

цесія

cession

циркулярна економіка

circular economy

циркулярні платформи

circular platforms

цифрова валюта

central bank digital currency,

центрального банку

CBDC

цифрова грамотність

digital literacy

цифрова дистрибуція

digital distribution

цифрова економіка

digital economy

цифрова ідентичність

digital identity

цифрова інженерія

digital engineering

цифрова компетентність

digital competence

цифрова нерівність

digital inequality

цифрова нитка

digital thread

цифрова освітня платформа

digital educational platform

цифрова трансформація

digital transformation

цифрове суспільство

digital society

цифровий двійник

digital twin

цифровий добробут

digital well-being

цифровий контакт-центр

digital contact center

цифровий маркетолог

digital marketer

цифровий ринок

digital market

цифровий розрив

the digital divide

цифровий слід	digital footprint
цифрові дивіденди	digital dividends
цифрові інструменти в маркетингу	digital tools in marketing
цифрові інфраструктури	digital infrastructures
цифрові навички	digital skills
цифровізація	digitalization
цілі сталого розвитку	the sustainable development goals – sdgs
ціна	price

Ч

чат-боти	chat bots
чекбокс	check box

ІІІ

ІІІ для всього	AI for everything
шедула	schedule
шерингова економіка	sharing economy
шлюз	sluice
шомаж	shomage
штучний інтелект	artificial intelligence
штучний суперінтелект	artificial superintelligence

ІО

юзабіліті	usability
юзербар	userbar
юніт-економіка	unit economics

Я

якірний текст	anchor text

Англійсько-український словник

A

abandon	абандон
abecor	абекор
abstraction layer	рівень абстракції
acceptance	акцепт
action	акція
additive manufacturing	адитивне виробництво
additivity	адитивність
address payment	адресний платіж
advertising	реклама
advertising distribution channel	канал розповсюдження реклами
aerospace monitoring	аерокосмічний моніторинг
affiliate	афіліати
agile	агіл (аджайл)
AI for everything	ІІ для всього
AI-driven personalization	персоналізація на основі ІІ
algotrading	алготрейдинг
analysis of business prospects	аналіз перспектив бізнесу
analysis of marketing	аналіз маркетингової інформації
information	
analysis SWOT	аналіз SWOT
analytical intelligence	аналітична розвідка
analytics of commercial	аналітика даних страхування комерційного майна
property insurance data	
anchor text	якірний текст
antifragility	антикрихкість
antivirus program	антивірусна програма
aperture	апертура
application refactoring	рефакторинг додатка
arbitration	арбітраж
artificial general intelligence	загальний штучний інтелект
artificial intelligence	штучний інтелект
artificial intelligence system	система штучного інтелекту

artificial narrow intelligence	вузький штучний інтелект
artificial superintelligence	штучний суперінтелект
asset tokenization	токенізація активів
assets	активи
augmented reality	доповнена реальність
autarchy	автаркія
authentication	аутентифікація
authorization	авторизація
automated control system	автоматизована система управління
automated referencing	автоматизоване реферування
automatic stabilizers	автоматичні стабілізатори
automatics	автоматика
average	авераж

B

backlink	беклінк
backup	бекап
backward integration	зворотна інтеграція
balance model	балансова модель
balance of working time	баланс робочого часу
banner	банер
banner blindness	банерна сліпота
barter	бартер
bench	бенч
benchmark	бенчмарк
beneficiary	бенефіціар
bifurcation	біfurкація
big data	великі дані
bill	вексель
billing	білінг
bioinformatics	біоінформатика
biometric identification	біометрична ідентифікація
bitcoin	біткоїн
blockchain	блокчейн
blue chips	блакитні фішки

-B-

bordereau	бордеро
branch	гілка
brand advocate	адвокат бренду
brand traffic	брендовий трафік
briefing	брифінг
broker	брокер
budget	бюджет
burndown chart	діаграма вигорання
business analyst	бізнес-аналітик
business engineering	бізнес-інжиніринг
business infrastructure	інфраструктура бізнесу
business model	бізнес-модель
business plan	бізнес-план
business process automation	автоматизація бізнес-процесів
business statistics	бізнес-статистика
byte	байт

C

campaign	кампанія
carbon tokens	вуглецеві токени
card reader	кардрідер
cedent	цедент
central bank digital currency, CBDC	цифрова валюта центрального банку
cession	цесія
chat bots	чат-боти
check box	чекбокс
circular economy	циркулярна економіка
circular platforms	циркулярні платформи
clearing	кліринг
clickbait	клікбейт
cloud computing	хмарні обчислення
cloud technologies	хмарні технології
clustering	кластеризація
code review	код-рев'ю

cognitive technologies	когнітивні технології
collision domain	простір колізій
combinatorial effect	комбінаторний ефект
commoditization	комодитизація
company	компанія
competence	компетенція
compiler	компілятор
computer engineering	комп'ютерний інженеринг
computer vision	комп'ютерний зір
computerization	комп'ютеризація
conceptual model	концептуальна модель
concern	концерн
conglomerate	конгломерат
connected manufacturing	підключене виробництво
connection	зв'язок
contact center	контакт-центр
content	контент
content marketing	контент-маркетинг
contextual advertising	контекстна реклама
controffer	контроффер
controlling	контролінг
conversion	конверсія
copyright	копірайт
corner	корнер
corporate site	корпоративний сайт
coworking	коворкінг
creative economy	креативна економіка
creator economy	економіка креаторів
cross-posting	кроспостінг
crowdfunding	краудфандинг
crowdinvesting	краудінвестинг
crowdsourcing	краудсорсінг
cryptocurrency	криптовалюта
cryptography	криптографія
currency clearing	валютний кліринг
currency parity	валютний паритет
customer experience	клієнтський досвід
customer intelligence	клієнтська розвідка

-C-

customer relationship
management system
cyber physical system
cybersecurity
cybersquatting

система управління взаємомісцевими відносинами з клієнтами
кіберфізична система
кібербезпека
кіберсквоттинг

D

dashboard
data cleansing
data ethics
data hygiene
data integrity
data lake
data logical model
data migration

дашборд
очищення даних
етика даних
гігієна даних
інтегрітет даних
озеро даних
даталогічна модель даних
міграція даних

data mining

data processing
data science
data-analytic thinking
decentralized finance
decentralized science, DeSci
default
delayed demand in advertising
demand
demarketing
dematerialization
demonopolization
derivative
design
designer of the virtual
 environment
designer of voice interfaces

development

інтелектуальний аналіз даних
 (датамайнінг)
обробка даних
наука про дані
дата-аналітичне мислення
децентралізовані фінанси
децентралізована наука
дефолт
відкладений попит у рекламі
попит
демаркетинг
дематеріалізація
демонополізація
дериватив
проектування
дизайнер віртуального
 середовища
дизайнер голосових
 інтерфейсів
розробка

diagnostics of the competitive environment	діагностика конкурентного середовища
diffusion model	дифузійна модель
diffusion of innovation	дифузія інновацій
digest	дайджест
digital adoption index	індекс цифрової адаптації
digital competence	цифрова компетентність
digital contact center	цифровий контакт-центр
digital distribution	цифрова дистрибуція
digital dividends	цифрові дивіденди
digital economy	цифрова економіка
digital economy and society index	індекс цифрової економіки та суспільства
digital educational platform	цифрова освітня платформа
digital engineering	цифрова інженерія
digital footprint	цифровий слід
digital identity	цифрова ідентичність
digital inequality	цифрова нерівність
digital infrastructures	цифрові інфраструктури
digital literacy	цифрова грамотність
digital market	цифровий ринок
digital marketer	цифровий маркетолог
digital skills	цифрові навички
digital society	цифрове суспільство
digital thread	цифрова нитка
digital tools in marketing	цифрові інструменти в маркетингу
digital transformation	цифрова трансформація
digital twin	цифровий двійник
digital well-being	цифровий добробут
digitalization	діджиталізація, цифровізація
digitization	діджитизація, оцифрування
digitizer	діджитайзер
disruptive innovations	підривні / проривні інновації
disruptive technology	проривна / підривна технологія
distributed enterprise	розділене підприємство
distributor	дистрибутив

-D-

diversification	диверсифікація
doorway	дорвей
Dow Jones index	індекс доу-джонса
drawdown	дродавн
driver	драйвер
dump	дамп

E

e-commerce	електронна комерція
e-communities	цифрова спільнота
economic classifications	економічні класифікації
economic crime	економічна злочинність
economic cybernetics	економічна кібернетика
economic destabilization	економічна дестабілізація
economic dynamics	економічна динаміка
economic effect	економічний ефект
economic effectiveness / efficiency	економічна ефективність
economic growth	економічне зростання
economic strategy	економічна стратегія
economic training	економічний тренінг
e-governance	електронне урядування
e-government	електронний уряд
e-health	електронне здоров'я
elastic layout	єластичний макет
e-learning	електронне навчання
electric car	електромобіль
electronic document management	електронний документообіг
electronic identification	електронна ідентифікація
embargo	ембарго
e-money	електронні гроші
endorsement	індосамент
endorser	індосант
endosat	індосат
end-to-end analytics	наскрізна аналітика

energy efficiency	енергоефективність
energy management	енергоменеджмент
engineering	інженіринг
engineering and consulting	інженіринго-консалтингова
company	фірма
enterprise resource planning	планування ресурсів підприємства
envy	енві
ethical investment	етичне інвестування
evolutionary algorithm	еволюційний алгоритм
explainable AI	пояснюваній штучний інтелект
external interface	зовнішній інтерфейс
extrapolation	екстраполяція

F

feedback	фідбек
field research	польові дослідження
financial quote	котування
fintech	фінтех
firewall	фаєрвол
forward	форвард
freelance	фриланс
fundraising	фандрайзинг
futures contract	ф'ючерсний контракт

G

gamification	гейміфікація
gemba	гемба
general license	генеральна ліцензія
generative artificial intelligence	генеративний штучний інтелект
generic	генерика
geotargeting	геотаргетинг

-G-

gig contracts	гіг-контракт
gig workers	гіг-спеціаліст
goodwill	гудвл
graphical interface	графічний інтерфейс
graphics optimization	оптимізація графіки
green economy	зелена економіка
growth rate	темп зростання
guest post	гостевий пост

H

hardware	апаратне забезпечення
heterodox economics	неортодоксальна економіка
holding company	холдинг
horizontal integration	горизонтальна інтеграція
hosting	хостинг
hub	хаб
human augmentation	людське доповнення
human development index	індекс людського розвитку
human oriented interface	людиноорієнтований інтерфейс
hype	хайп

I

identification	ідентифікація
image copywriting	іміджевий копірайтинг
impact investing	імпакт-інвестування
implementation	реалізація
implementation model	модель реалізації
implementation of applications	реалізація додатків
implementation of the project	здійснення проєкту
industrial automation	промислова автоматизація
industrial internet	промисловий інтернет
Industry 3.0	Індустрія 3.0
Industry 4.0	Індустрія 4.0

Industry 5.0	Індустрія 5.0
inflationary pressures	інфляційні тиски
infodemic	інфодемія
information	інформація
information architecture	інформаційна архітектура
information security	інформаційна безпека
information technology	інформаційна технологія
information war	інформаційна війна
initial coin offering, ICO	первинна пропозиція монет
innovative business incubator	інноваційний бізнес-інкубатор
innovative economy	інноваційна економіка
insider	інсайдер
insurtech	іншуртех
integrated marketing	інтегровані маркетингові комунікації
communications	інтелектуалізація
intellectualization of production	виробництва
intelligent portfolio	інтелектуальний
management	портфельний менеджмент
interaction design	інтерактивний дизайн
internet banking	інтернет-банкінг
internet traffic	інтернет-трафік
interpolation	інтерполяція

J

joint development of products	спільна розробка продуктів
junior	джуниор

K

key competence	ключова компетенція
know-how	ноу-хау

L

label	мітка
labor organization	організація праці
landing	лендінг
large language model	велика мовна модель
lay-off	виправлення
lead	лід
lead generation	лідогенерація
leasing	лізинг
legacy	легасі
leverage	леверидж
limited market	обмежений ринок
link building	лінкбілдинг

M

machine learning	машинне навчання
macrogenerator	макрогенератор
macromarketing	макромаркетинг
managed by the navy	керована ВМС
management	управління
management of enterprise resources	управління ресурсами підприємства
management bodies	органи управління
margin	маржа
marketing activity	маркетингова діяльність
marketing audit	маркетингова ревізія
marketing organizations	маркетинг організацій
marshaling	маршалінг
mask commenting	маскоментінг
mathematical linguistics	математична лінгвістика
mechanism of causality	механізм причинності
mechatronics	мехатроніка
media channel	медіаканал
merchandising	мерчандайзинг
metadata	метадані

metaknowlege	метазнання
metaverse	метавсесвіт
mining	майнінг
mitap	мітап
modeling	моделювання
modem pool	модемний пул
moderator	модератор
modernization of the digital core	модернізація цифрового ядра
modular design	модульна розробка
module programming	модульне програмування
monitoring	моніторинг
monolith	моноліт
morphing	морфінг
multi-industry complex	багатогалузевий комплекс
multiprotocol network	мультипротокольна мережа

N

nanotechnology	нанотехнології
navigation	навігація
network economy	мережева економіка
networked readiness index	індекс мережної готовності
networking	мережевізація
neural networks	нейронні мережі
neuroeconomics	нейроекономіка
neurotechnology	нейротехнології
non-fungible token, NFT	невзаємозамінний токен
non-price competition	нецінова конкуренція

O

object-oriented technology	об'єктно-орієнтована технологія
office studies	кабінетні дослідження
offshore outsourcing	оффшорний аутсорсинг

-O-

omnichannel	омніканальність
onboarding	онбординг
online environment	онлайн-середовище
online technologies	онлайнові технології
open interest	відкритий інтерес
open source	опенсорс
operational efficiency	операційна ефективність
opportunism	опортунізм
outsourcing company	аутсорсингова компанія
outsourcing of business processes	аутсорсинг бізнес-процесів
outstaffing	аутстафінг
outstaffing model	аутстаффінгова модель
overproduction	перевиробництво

P

pair programming	парне програмування
parsi	парсити
pattern	патерн
pattern recognition	розділення образів
personnel policy	кадрова політика
phase transition	фазовий перехід
phygital	фіджитал
planning poker	покер планування
platform economics	платформна економіка
plugin	плагін
pool	пул
posting	постинг
price	ціна
product differentiation	диференціація товару
production	продакшн
production capacity	виробнича потужність
production program	виробнича програма
productivity	продуктивність
profiling	профілізація
project patterns	проектні патерни

promising technologies	перспективні технології
promissory note	авіста
promissory note file	вексельне досьє
publicity	паблісіті
pump	памп

Q

quotation	котирування

R

rationalization	раціоналізація
reengineering	реінжиніринг
reference	реф
regenerative finance, ReFi	регенеративні фінанси
regression analysis	регресійний аналіз
regression testing	регресійне тестування
relocate	релокейт
rendering	рендерінг
repository	репозиторій
requirement traceability matrix	матриця відстеження вимог
requirements package	пакет вимог
resolution	роздільна здатність
responsible AI	відповідальний штучний інтелект
restructuring	реструктуризація
return on investment	прибуток на інвестиції
reverse	реверс
reverse bonification	зворотна боніфікація
reverse quote	зворотне котирування
rewriting	рейтинг
risk level	рівень ризику
robotic process automation	роботизований процес автоматизації
robotics	робототехніка

-R-

router

маршрутизатор

S

sabbatical

саббатикал

sabotage

саботаж

sanation

санація

saturation of demand

насичення попиту

scalper drive

скальперський привід

scalping

скальпінг

schedule

шедула

scientific and informative
activity

науково-інформаційна
діяльність

scientific and technical progress

науково-технічний прогрес

search bomb

пошукова бомба

security system

система забезпечення безпеки

self-organizing network

мережа,

що самоорганізується

semantic kernels

семантичні ядра

sensor networks

сенсорні мережі

sensors

сензори

service provider

постачальник послуги

shared use

спільне використання

sharing economy

шерингова економіка

shomage

шомаж

skylap

скейлап

sluice

шлюз

smart city

розумне місто

smart contract

смарт-контракт

smart home

розумний будинок

smart money

розумні гроші

social finance

соціальне фінансування

social media

соціальні мережі

spatial information flow

просторовий потік

specification

спек

speech recognition

розвізнавання мови

spendemic

спендемік

sponsorship	спонсорство
sprint	спринт
startup	стартап
startup ecosystem	екосистема стартапів
startup incubator	інкубатор стартапів
statistical analysis	статистичний аналіз
statistics	статистика
stereolithography	стереолітографія
strategic alliance	стратегічний альянс
subindex	субіндекс
sustainability	сестейновість
sustainable development	сталий (сестейновий) розвиток
swap	своп
systemology	системологія
systems engineering	системотехніка

Г

targetologist	таргетолог
technical analysis	технічний аналіз
technical convergence	технічна конвергенція
technical debt	технічний борг
technological singularity	технологічна сингулярність
technology incubator	технологічний інкубатор
technology of wearable devices	технологія носимих пристрій
telecommunication	телекомунікація
testing	апробація
the digital divide	цифровий розрив
the ejection paradox	парадокс викидання
the experience economy	економіка вражень
the experience of transformation	досвід трансформації
the global innovation index	глобальний індекс інновацій
the innovator's dilemma	дилема інноватора
the sustainable development	цілі сталого розвитку

-Т-

goals – SDGs	світовий рейтинг цифрової конкурентоспроможності
the world digital competitiveness ranking	токенізація нерухомості
token	токеноміка
tokenized real estate	трейдинг
tokenomics	керування трафіком
trading	джерело трафіка
traffic management	транзакційна платформа
traffic source	монітор обробки транзакцій
transaction platform	трансверсалльні навички
transaction processing monitor	трембіта
transversal skills	
trembita	

U

underwriter	андеррайтер
unit economics	юніт-економіка
usability	юзабіліті
userbar	юзербар
utility analytics	аналітика утиліт

V

validity	валідність
valvation	вальвація
venture	венчур
venture business	венчурний бізнес
venture entrepreneurship	венчурне підприємництво
vertical marketing system	вертикальна маркетингова система
vesting	вестинг
viewport	в'юпорт
viral content	віральність
virtual communities	віртуальна спільнота
virtual economy	віртуальна економіка

virtual machine	віртуальна машина
virtual memory	віртуальна пам'ять
virtual platform	віртуальна платформа
virtual reality	віртуальна реальність
virtual space	віртуальний простір
visual and spectacular means of advertising	візуально-видовищні засоби реклами
visual means of advertising	наочні засоби реклами

W

web analytics	веб-аналітика
web browser	веб-браузер
web hosting	веб-хостинг
web portal	веб-портал
web traffic	веб-трафік
website	веб-сайт
wiki	вікі
wiki community	вікі-спільнота
wiki platform	вікі-платформа
wiki site	вікі-сайт
wikinomics	вікіноміка
wikiprojects	вікі-проект
work breakdown structure	структурата розподілу роботи
workation	воркейшн

Список використаних джерел

1. Абандон. URL: <https://livingfo.com/abandon/>
2. Автоматизована система розрахунків. Вікіпедія. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Автоматизована_система_розрахунків
3. Автоматизоване реферування. Вікіпедія. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Автоматизоване_реферування
4. Апаратне забезпечення. Вікіпедія. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Апаратне_забезпечення
5. Артьомова Т. Цифрові платформи в економіці: нові можливості і загрози розвитку. 2019. URL: <https://ekmair.ukma.edu.ua/server/api/core/bitstreams/421ba28e-f94c-4508-9609-7e4f1a9e2c45/content>
6. Аутстафінг – що це і в чому його перевага. URL: <https://sahno-group.com.ua/blogpost/autstafing-shco-tse-i-v-chomu-yogo-perevagi>
7. Балансова модель. URL: <http://www.ukr.vipreshebnik.ru/entsiklopediya/20-b/2072-balansova-model.html>
8. Банер. URL: <https://sendpulse.ua/support/glossary/banner>
9. Бартер. URL: <https://esu.com.ua/article-40633>
10. Беклінки. URL: <https://project-seo.net/terms-uk/backlinks-2/>
11. Бізнес-інженіринг. URL: <https://knute.edu.ua/file/NzQ5NA==/b1b57437f2481937a5472b920d0cf957.pdf>
12. Бізнес-статистика: Причини використання бізнес-статистики. URL: <https://businessyield.com/uk/bs-business/business-statistics/>
13. Біоінформатика. Wikiwand. URL: <https://www.wikiwand.com/uk/Біоінформатика>
14. Бондар А.В. Форми солідарного фінансування еколого-орієнтованих проектів: вітчизняний і зарубіжний досвід партнерства стейкхолдерів. Проблеми системного підходу в економіці. 2019. Вип. № 2(70). С. 58-65. DOI: <https://doi.org/10.32782/2520-2200/2019-2-34>.
15. Важливість очищення даних. URL: <https://datalabsua.com/en/importance-of-data-cleansing/>
16. Велика мовна модель. URL: https://www.wikidata.uk-ua.nina.az/Великі_мовні_моделі.html

17. Віртуальна економіка. Вікіпедія. URL:
https://uk.wikipedia.org/wiki/Віртуальна_економіка
18. Віртуальна машина: що це таке та як працює. URL:
<https://hub.kyivstar.ua/articles/virtualna-mashyna-shho-cze-take-ta-yak-praczyuye>
19. Віртуальна платформа. URL: <https://nure.ua/virtualna-platforma>
20. Віртуальна спільнота. Вікіпедія. URL:
https://uk.wikipedia.org/wiki/Віртуальна_спільнота
21. Гіг-контракт: що це таке, особливості та відмінності від фопу. URL: <https://legalaid.ua/ua/shho-take-gig-kontrakt/>
22. Глосарій TVETipedia. URL: <https://unevoc.unesco.org/home/TVETipedia+Glossary/lang=en/show=term/term=transversal+skills>
23. Глосарій українською. 75 термінів інтернет-маркетингу, які варто знати. URL: <https://netpeak.net/uk/blog/glosariy-ukrainskoyu-75-terminiv-internet-marketingu-yaki-varto-znati/>
24. Горизонтальна інтеграція. URL:
https://www.wikiwand.com/uk/Горизонтальна_інтеграція
25. Дайджест – популярний формат представлення інформації. URL: <https://tobm.org.ua/dajdghest-populyarnyj-format-predstavlenya-informaczii/>
26. Данилюк Т. Інноваційний бізнес-інкубатор. URL:
<https://reporter.zp.ua/innovaciijnij-biznes-inkubator-l-uk.html>
27. Децентралізовані фінанси. Вікіпедія. URL:
https://uk.wikipedia.org/wiki/Децентралізовані_фінанси
28. Диверсифікація. URL: <https://sendpulse.ua/support/glossary/diversification>
29. Дизайнерські терміни, які повинен знати кожен. URL:
<https://ux.pub/zhmikhov/dizainierski-tiermini-iaki-povinien-znati-kozhien-3djh>
30. Диференціація товару - що це таке, визначення та поняття. URL: <https://uk.economy-pedia.com/11039239-product-differentiation>
31. Діджиталізація, як інструмент управління підприємством. URL: <http://confmanagement.kpi.ua/proc/article/view/230452>
32. Дідич Н., Росяк Ю. Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя. Сучасні автоматизовані системи керування. URL: <https://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/lib/>

30399/2/IMST_2019_Didych_N-

Modern_automated_control_systems_40.pdf

33. Допомога копірайтеру-початківцю: сленг професіоналів.

URL: <https://fabrika-slov.com/uk/pomoshh-nachinayushhemu-kopirajteru-slang-professionalov/>

34. Економіка підприємства: Тлумачний словник термінів для студентів галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» спеціалізацій» «Менеджмент і бізнес-адміністрування», «Менеджмент інновацій», «Менеджмент міжнародних проектів», «Логістика» / Уклад.: О.В. Гук, К.О. Кузнецова. – НТУУ «КПІ», 2016. – 114. URL: <https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/01c409c5-d598-404f-a2c3-b58415ed2015/content>

35. Економічна модель спільного споживання (шерингова економіка). URL: <https://business.diia.gov.ua/handbook/impact-investment/ekonomicna-model-spilnogo-spozivanna-seringova-ekonomika>

36. Економічне зростання. Вікіпедія. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Економічне_зростання

37. Економічні науки. URL: https://vue.gov.ua/Категорія:Економічні_науки

38. Економічні терміни: словник понять, термінів з економіки. URL: https://bankchart.com.ua/spravochniki/finansovyy_slovar/3

39. Електромобіль: очікування та реальність. URL: <https://consumerhm.gov.ua/2854-elektromobil-ochikuvannya-ta-realnist>

40. Електронна версія «Великої української енциклопедії». Активи. URL: <https://vue.gov.ua/Активи>

41. Електронна версія «Великої української енциклопедії». Акція. URL: [https://vue.gov.ua/Акція_\(цінний_папір\)](https://vue.gov.ua/Акція_(цінний_папір))

42. Електронні гроші. Суть ситуації. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/situation-doc/SB080207>

43. ЄТКД: терміни на літеру «А». URL: <https://jobs.ua/professions/etks/ab0>

44. Журнал «Вісник податкової служби України». Особливості оподаткування операцій з векселями. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/DG091150>

45. Завадський Й. С., Осовська Т. В., Юшкевич О. О. Економічний словник. URL: https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/KNIGI/KONDOR/EKONOMIC_SL_2006.pdf

46. Ідентифікація осіб в умовах збройного конфлікту в Україні. URL: <https://cedos.org.ua/researches/identyfikatsiia-osib-v-umovakh-zbroinoho-konfliktu-v-ukraini/>
47. Імпакт-інвестування: визначення, типи та приклади. URL: <https://www.investopedia.com/terms/i/impact-investing.asp>
48. Індекс цифрового впровадження. URL: <https://www.worldbank.org/en/publication/wdr2016/Digital-Adoption-Index>
49. Інноваційна економіка. Вікіпедія. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Інноваційна_економіка
50. Інформаційна безпека. URL: <http://ua-history.info/videourok/455/>
51. Інформаційна технологія. Вікіпедія. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Інформаційні_технології
52. Інформаційні технології аерокосмічного моніторингу довкілля. URL: https://it.nmu.org.ua/ua/to_abituriyent/specialization/spec_km.php
53. IT-слова, які має знати кожен інженер. URL: <https://itmychstudio.com/ua/blog/it-words-any-engineer-should-know>
54. IT-терміни: як розмовляти з програмістами. URL: <https://blog.ithillel.ua/articles/it-terminy-kak-razgovarivat-s-programmistami>
55. Казковий словник цифрової трансформації: 50 термінів, які має знати сучасний бізнесмен. URL: <https://businessviews.com.ua/ua/digital-transformation/id/termini-cifrovoji-transformaciji-2227/>
56. Когнітивні технології. Когнітивістика. URL: http://xn--r1a3b.xn--b1amgblet.xn--j1amh/index.php/Когнітивні_технології
57. Код професії: чим займається бізнес-аналітик і як ним стати. URL: <https://dou.ua/lenta/articles/become-business-analyst/>
58. Конвергенція технологій і промисловості: історична можливість. URL: <https://www.technologyreview.com/2023/03/28/1069668/technology-and-industry-convergence-a-historic-opportunity/>
59. Контент – що це таке, визначення, суть, види та приклади контенту. URL: <https://termin.in.ua/kontent/>
60. Контент-маркетинг. URL: <https://sendpulse.ua/ru/support/glossary/content-marketing>

61. Коцовський В.М. Основні поняття теорії розпізнавання образів. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/16460/1/Теорія%20розділ%20розвідки%20образів.%20Лекції.pdf>
62. Кравцова А. М. Термінологічний словник з дисципліни «Статистика» для студентів економічних спеціальностей. URL: <http://socrates.vsa.org/b04213/html/cards/getfile.php/4290.pdf>
63. Криптографія. URL: <https://esu.com.ua/article-1576>
64. Ліцензія генеральна. URL: https://www.bitlex.ua/uk/blog/terms/post/litsenziya_generalna
65. Майнінг криптовалют: з чого починати, і чи варта шукра вичинки. URL: <https://finance.ua/ua/saving/majnynng-kryptovalut>
66. Маржа: що це таке та як її розрахувати. URL: <https://worksection.com/ua/blog/profit-margin.html>
67. Математична лінгвістика. Вікіпедія. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Математична_лінгвістика
68. Математичні методи, моделі та інформаційні технології в економіці. URL: https://vue.gov.ua/Категорія:Математичні_методи,_моделі_та_інформаційні_технології_в_економіці
69. Мельник Л. Г. Адитивна економіка (Економіка перетворень): Досвід СС щодо економічних перетворень в ході Industries 3.0, 4.0, 5.0 : монографія. Суми : Університетська книга, 2023. 208 с. URL: <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/93398>
70. Мережева економіка. Вікіпедія. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Мережева_економіка
71. Моделі економічної динаміки для фахівців з інформаційних технологій: Навчальний посібник / О. М. Гладка, І. М. Карпович, А. М. Сінчук. – Рівне: РДГУ, 2019. – 158 с. URL: https://ep3.nuwm.edu.ua/13301/1/Моделі%20економічної%20динамік_і_посібник.pdf
72. Навіщо потрібне моделювання. URL: https://dimitroova.blogspot.com/p/blog-page_7.html
73. Наука про дані для бізнесу. URL: https://www.academia.edu/38731456/Data_Science_for_Business
74. Наука про дані для бізнесу: переваги, проблеми та можливості. URL: https://www.researchgate.net/publication/340234958_Data_science_for_business_benefits_challenges_and_opportunities
75. Науково-технічний прогрес. Вікіпедія. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Науково-технічний_прогрес

76. Національний ТУ «Дніпровська політехніка» — відповідність Часу. Що таке мехатроніка. URL: https://elprivod.nmu.org.ua/ua/entrant/What_is_mechatronics.php
77. Нейроекономіка. Вікіпедія. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Нейроекономіка>
78. Нові слова – 3 серпня 2020. Помста витрати. URL: <https://dictionaryblog.cambridge.org/2020/08/03/new-words-3-august-2020/>
79. Основи кіберфізичних систем. URL: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=15556>
80. Основні види бізнес-моделей з прикладами. URL: <https://fractus.com.ua/uk/blog/korysni-statti/prodazhi/osnovni-vydy-bizness-modelej-z-prykladamy/>
81. Основні поняття кластеризації та постановка задачі. URL: https://csc.knu.ua/media/study/asp/mod_probl_inf_tech_sys_analysis_ivohin/lecture/lec11.pdf
82. Офшорний аутсорсинг. URL: https://www.wikiwand.com/uk/Офшорний_аутсорсинг
83. Парадокс викидання. Вікіпедія. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Парадокс_викидання
84. Переваги для резидентів Дія.City. Дія.City — це унікальний правовий та податковий простір для ІТ-компаній в Україні. URL: <https://city.diia.gov.ua/>
85. Підривні інновації. Вікіпедія. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Підривні_інновації
86. Пізнавальний глосарій. На ринку, орієнтованому на цифрові технології, дізнаєтесь, як «стати цифровим» за допомогою корисного контенту Cognizant, щоб отримати знання про прийняті галузю загальні терміни, пов’язані з нашим бізнесом. URL: <https://www.cognizant.com/us/en/glossary/application-refactoring>
87. Плагін - що це таке? Значення слова, визначення, походження, переклад. URL: <http://warface.top/plugin.html>
88. Портфельний менеджмент. URL: <http://ebib.pp.ua/portfeliy-menedjeram-poslannya-portfelnim-menedjeram-vid-teoretikiv-rinok.html>
89. Предмети. Інформатика 10 клас. Інформаційні технології в суспільстві. Системи електронного врядування. Штучний інтелект. URL: <https://www.miyklas.com.ua/p/informatica/10-klas/informatciini-tehnologiyi-v-suspilstvi-322205/sistemi->

elektronnogo-vriaduvannia-shtuchnii-intelekt-324316/re-67ba1939-6e64-4560-9d1f-7f7ec6bbc00d

90. Про що говорять в ІТ: словник сленгу. URL: https://robotdreams.cc/uk/blog/269-o-chem-govoryat-v-it-slovar-slenqa?utm_term=&utm_campaign=blog&utm_source=google&utm_medium=cpc&utm_content=search_DSA&gad_source=1&gclid=Cj0KCQiAhomtBhDgARIsABCaYyn6xC6795FQcUQ-FWnonjlMSPEAvKGMPiI6zRUSrF9Vd5UvBOudY60aAtBiEALw_wcB

91. Професія Таргетолог – опис, особливості, обов’язки. URL: <https://profitworks.com.ua/professii/professii-v-it-sfere/targetolog>

92. Публічна бібліотека територіальної громади. Цифровізація. Термінологія. URL: <https://oth.nlu.org.ua/?p=5614>

93. Реструктуризація як ефективний засіб оздоровлення підприємства. URL: <https://yur-gazeta.com/publications/practice/bankruststvo-i-restrukturizaciya/restrukturizaciya-yak-efektivniy-zasib-ozdorovlennya-pidprielstva.html>

94. Роботизована автоматизація процесів (RPA). URL: <https://www.uipath.com/rpa/robotic-process-automation>

95. Савченко А.С., Синельніков О. О. Методи та системи штучного інтелекту: Навчальний посібник для студентів напряму підготовки 6.050101 «Комп’ютерні науки». Київ: НАУ, 2017. – 190 с. URL: https://er.nau.edu.ua/bitstream/NAU/40676/1/Методи%20та%20системи%20штучного%20інтелекту%20_Навч_посібн.pdf

96. Саджид Х. Що таке відповідальний ШІ? Принципи, виклики та переваги. 21.04.2023. URL: <https://www.unite.ai/uk/що-таке-відповідальність-AI-принципи-виклики-переваги/>

97. Сайт Корпоративний. URL: <https://websait.uz.ua/posluhy/stvorennya-sajtiv/sajt-korporatyvnyj/>

98. Світовий рейтинг цифрової конкурентоспроможності 2023. URL: <https://www.imd.org/centers/wcc/world-competitiveness-center/rankings/world-digital-competitiveness-ranking/>

99. Скальпінг як вид біржової торгівлі. URL: <https://svitinvest.com.ua/torgivlya-na-birzhi/skalping-2/>

100. Словник бізнес-аналітика: 30 англійських термінів, які необхідно знати. URL: <https://edu-choice31.com/blog/ekspertni-porady/slovnyk-biznes-analityka/>

101. Словник бізнесмена. URL: <https://buklib.net/books/33670/>

102. Словник економіста та підприємця / А.М. Туренко, І.А. Дмитрієв, О.С. Іванілов, І.Ю. Шевченко. – Х.: ХНАДУ, 2018. – 340

- c. URL: [https://fmab.khadi.kharkov.ua/fileadmin/F-FUB/Економіки_і_підприємництва/ек_predpriatyiy/posobiya_pdf/Словник_2018.pdf](https://fmab.khadi.kharkov.ua/fileadmin/F-FUB/Економіки_і_підприємництва/ek_predpriatyiy/posobiya_pdf/Словник_2018.pdf)
103. Словник маркетингових термінів. URL: <https://sites.google.com/site/marketingdistance/словник>
104. Словник стартапера: найважливіші терміни та їх визначення. URL: <https://brainberry.ua/uk/newsroom/blog/dictionary-of-startupper-terms-and-definitions>
105. Словник страхових термінів, що використовуються в галузі страхування. URL: <https://mega-polis.biz/dictionary/>
106. Словник термінів SMM-ника і таргетолога. URL: <https://mavr.ua/ua/slovar-terminov-smm-shchika/>
107. Словник термінів фондового ринку. URL: <https://svitinvest.com.ua/navchannya/slovnik-terminiv/>
108. Словник термінів. URL: <https://www.cryptohuckers.club/2018/01/slovnyk-terminiv.html>
109. Словник термінів. Основи галузевої економіки і підприємництва. URL: https://cpto.dp.ua/public_html/posibnyky/posibnyk/page18.html
110. Смерека Є. Що таке загальний штучний інтелект. Та чи може він знищити людство. 9.05.2024. URL: <https://mind.ua/publications/20273421-shcho-take-zagalnij-shtuchnij-intelekt>
111. Словник: основні терміни seo копірайтингу та онлайн-маркетингу. URL: <https://svichkar-olga.com/slovnik/>
112. Сотник І. М. Соціальна та солідарна економіка: електронний навчальний посібник. Суми: СумДУ, 2022. 247 с. URL: <https://tinyurl.com/s3t7rbuc> (дата звернення: 28.02.2023).
113. Створення та редагування вікі-сайту. URL: <https://support.microsoft.com/uk-ua/office/створення-та-редагування-вікі-сайту-dc64f9c2-d1a2-44b5-ac59-b9d535551a32>
114. Стратегічний альянс. URL: https://www.wikiwand.com/uk/Стратегічний_альянс
115. Тенденції використання технології IoT, можливі ризики та шляхи їх подолання. Технологічні тренди 2022: 5 новітніх носимих IoT-пристроїв. URL: <https://pnn.com.ua/ua/blog/detail/modern-it-solutions-and-apps-development-for-wearable-devices>
116. Терміни веб-дизайну. URL: <https://azbyka.com.ua/uk/opredeleniya-i-terminy-veb-dizajna/>

117. Терміни у страхуванні. URL: <https://studfile.net/preview/7230074/page:3/>
118. Термінологічний словник. URL: <https://elearn.nubip.edu.ua/mod/glossary/view.php?g=5474>
119. Термінологічний словник. URL: https://pidru4niki.com/1571062563371/investuvannya/terminologichniy_slovnik_investuvannya
120. Технології BigData: ключові характеристики, особливості та переваги. URL: <https://aiconference.com.ua/uk/news/tehnologii-big-data-klyuchevie-harakteristiki-osobennosti-i-preimushchestva-9788>
121. Типи датчиків Інтернету речей, які слід спостерігати. URL: <https://www.mokosmart.com/uk/internet-of-things-sensors/>
122. Тлумачний словник економіста / за ред. проф. С.М. Гончорова. – К.: Центр учебової літератури, 2009. – 264 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Honcharov_Stanislav/Tlumachnyi_slovnyk_ekonomista.pdf
123. Тлумачний словник з інформатики / Г.Г. Півняк, Б.С. Бусигін, М.М. Дівізінюк та ін. – Д., Нац. гірнич. ун-т, 2010. – 600 с. URL: <http://www.programmer.dp.ua/download/tlumachnyi-slovnik-z-informatiki.pdf>
124. Фінтех. URL: <https://agiliway.com/uk-ua/industriyi/finteh/>
125. ХАБ: Відпочинок заради розвитку. URL: <https://gulyajpole.city/articles/11526/hab-vidpochinok-zaradi-rozvitu>
126. Холдингова компанія: що це таке, переваги та недоліки. URL: <https://www.investopedia.com/terms/h/holdingcompany.asp>
127. Хто такий джун: обов'язки та зарплата. URL: <https://highload.today/uk/hto-takij-dzhun-obov-yazki-ta-zarplata/>
128. Циркулярна економіка. Вікіпедія. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Циркулярна_економіка
129. Цифрова економіка : підручник / Т. І. Олешко, Н. В. Касьянова, С. Ф. Смерічевський та ін. К. : НАУ, 2022. 200 с. URL: <https://dspace.nau.edu.ua/bitstream/NAU/54129/1/Pidruchnik%20Cifrova%20ekonomika.pdf>
130. ШЕДУЛА. URL: <https://126.slovaronline.com/16526-ШЕДУЛА>
131. Що можуть нанотехнології? URL: <https://dovidka.biz.ua/shho-mozhut-nanotehnologiyi>
132. Що таке Wiki? URL: <https://slite.com/chapter/what-is-a-wiki>

133. Що таке адитивне виробництво?. URL:
<https://www.ge.com/additive/additive-manufacturing>
134. Що таке антивірус? URL: <https://2ip.ua/ua/blog/antivirus>
135. Що таке бізнес-план та як його скласти? URL:
<https://online.novaposhta.education/blog/shho-take-biznes-plan-ta-yak-jogo-sklasti>
136. Що таке дашборд: приклади і способи застосування.
URL: <https://waytobi.com/ua/blog/kpi-dashboards.html>
137. Що таке дизайн взаємодії або interaction design? URL:
<https://www.ux-ui.top/ux-navchannya/shho-take-dyzajn-vzayemodiyi-abo-interaction-design.html>
138. Що таке діджиталізація та які переваги вона надає бізнесу. URL: <https://gigacloud.ua/blog/navchannja/scho-take-didzhitalizacija-ta-jaki-perevagi-vona-nadae-biznesu>
139. Що таке екосистема стартапів? URL:
<https://www.startupcommons.org/what-is-startup-ecosystem.html>
140. Що таке електронний документообіг. URL:
<https://portfel.ua/shho-take-elektronniy-dokumentoobig/>
141. Що таке Інтернет-банкінг? URL:
<https://business.diia.gov.ua/handbook/finansovij-menedzment/so-take-internet-banking>
142. Що таке інтернет-портал та в чому його зручність. URL:
<https://goldwebsolutions.com/uk/blog/shho-take-internet-portal-ta-v-chomu-jogo-zruchnist/>
143. Що таке інтерфейс. Різновиди інтерфейсів. URL:
<https://cases.media/en/article/sho-take-interfeis-riznovidi-interfeisiv>
144. Що таке інформаційна безпека? Визначення, принципи та завдання. URL: <https://www.csoonline.com/article/568841/what-is-information-security-definition-principles-and-jobs.html>
145. Що таке комп'ютерний зір? URL: <https://www.ibm.com/topics/computer-vision>
146. Що таке лізинг? URL: <https://agristar.com.ua/ukr/about.html>
147. Що таке маршрутизатор? URL: <https://ntools.com.ua/uk/information/faq/cto-takoe-marshrutizator-router>
148. Що таке нейронна мережа? URL: <https://www.ibm.com/topics/neural-networks>

149. Що таке самоорганізована мережа? SON Огляд і пояснення. URL: <https://www.celona.io/network-architecture/self-organizing-network>

150. Що таке Телекомунікації? URL: <https://kodeksy.com.ua/dictionary/t/telekomunikatsiyi.htm>

151. Що таке трейдинг? 2017 - 2024 ТОВ «ФРІДОМ ФІНАНС УКРАЇНА». URL: <https://ffin.ua/blog/articles/investopedia/post/shcho-take-treidynh>

152. Юніт-економіка: що це і які головні принципи її впровадження. URL: <https://online.novaposhta.education/blog/yunit-ekonomika-scho-tse-i-yaki-golovni-principi-yiyi-vprovadzhennya>

153. Як InsurTech змінює ринок страхування. URL: <https://taslife.com.ua/blog/yak-insurtech-zminyyuye-rynok-strahuvannya>

154. Які інструменти просування існують? 25.02.2020. *Дія. Бізнес.* URL: <https://business.diia.gov.ua/handbook/marketing/aki-instrumenti-prosuvannya-isnuut>

155. 10 найкращих інструментів пошуку роботи AI. URL: <https://hashdork.com/top-ai-job-search-tools/>

156. 20 бізнес-термінів, які має знати кожен підприємець. URL: <https://remonline.ua/blog/business-terms/>

157. 56 IT-термінів, які потрібно знати. URL: <https://robotdreams.cc/uk/blog/254-56-it-terminov-kotorye-nuzhno-znat>

158. 56 IT-термінів, які потрібно знати. Заговоріть мовою айтішників. URL: <https://robotdreams.cc/uk/blog/254-56-it-terminov-kotorye-nuzhno-znat>

159. Crowdfunding vs. fundraising - what are the differences? Crowdify, 2023. URL: <https://www.crowdfy.net/en/blog/crowdfunding-vs-fundraising-what-are-the-differences> (accessed: 03.03.2023).

160. Ethical investing: overview and how to do it. Investopedia, 2023. URL: <https://www.investopedia.com/terms/e/ethical-investing.asp> (accessed: 03.03.2023).

161. Hilbrich S. What is social finance? Definitions by market participants, the EU taxonomy for sustainable activities, and implications for development policy. Discussion Paper 29/2021. DIE, Bonn 2021. URL: https://www.idos-research.de/uploads/media/DP_29.2021.pdf (accessed: 03.03.2023).

162. "Speak IT, please": 45 IT-термінів для рекрутера. URL: <https://indigo.co.ua/ua/blog/speak-it-please-45-it-terminov-dlya-rekrutera>

163. UX vs UI vs IA vs IxD: що означають ці абревіатури?
URL: <https://blog.ithillel.ua/articles/ux-vs-ui-vs-ia-vs-ix-d-shcho-oznachaiut-tsi-abreviatury>
164. Wiki Platform. URL: <https://troyeshchyna.blogspot.com/p/wiki-platform.html>
165. World leaders adopt Sustainable Development Goals. *United Nations Development Programme*. 25.09.2015. URL: <http://www.undp.org/content/undp/en/home/news-centre/news/2015/09/24/undp-welcomes-adoption-of-sustainable-development-goals-by-world-leaders.html> (accessed on 1.10.2016).

Навчальне видання

ГЛОСАРІЙ

**з цифровізації соціально-економічних систем і бізнес-процесів
(На шляху до досягнення цілей сталого розвитку)**

Навчальний посібник

за науковою редакцією д.е.н., проф. Л. Г. Мельника
Друкується в авторській редакції

Комп'ютерна верстка і оформлення Ю. М. Завдов'єва
Обкладинка М. В. Кириленко

Підписано до друку 28.06.2024. Формат 60x84 1/16. Папір офсетний
Друк цифровий. Ум. друк. арк. 7,9. Обл.-вид. арк. 5,8
Тираж 300 пр. Замовлення № __

Відділ реалізації. Тел.: (067) 542-08-01. E-mail: info@book.sumy.ua
ПФ «Видавництво «Університетська книга»»
40000, м. Суми, площа Покровська, 6
www.book.sumy.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 7461 від 05.10.2021
Віддруковано на обладнанні ПФ «Видавництво “Університетська книга”»